

BRUOŽAI

Rašo V. G.

PRANCŪZIJOS SPAUDA
APIE LIETUVIUS.

VILNIAUS GATVIŲ
"PAPUOSIMAL"

SALYGOS BAIGTI SALTĄJĄ
KARĄ

Prancūzų žurnalas "Revue
Parlementaire" įdėjo ištaisai du
Amerikos Lietuvių Tarybos me-
merandumus, pasiūstus valstijos
sekretoriui Dean Acheson.
Tuose raštuose buvo prašoma
J.V. vyriausybės pasmerkti bol-
ševikų praktikuojamą terorą
Baltijos kraštuose ir rūpintis
kad tie kraštai kaip galima grei-
čiau būtų išlaisvinti iš Sovietų
jungo.

Prancūzų parlamentarinis žur-
nalas, paskleisdamas tas žinias
savoj šaly, sustiprina Lietuvos
bylą Vakarinėje Europoje.

ALT. Sandaros seimas jau
visai arti. Jis įvyks šeštadienį
ir sekmadienį, birželio 24-25 die-
nomis. Lord Baltimore Hotel,
Baltimorėje. Be išrinktų dele-
gatų kviečiami atsilankyti ir
mūsų veikėjai, veteranai dar-
buotojai ir šiaip artimi prie-
liai. dalyvaujantieji visuome-
niškam judėjime.

Kaip jau anksčiau buvo mi-
nėta, šis mūsų suvažiavimas tu-
rės didelės svarbos, nes jis
įvyksta ypatingu laiku, kada vis
labiau ir labiau pradeda aiškėti
Jungtinių Valstijų pasiryžimas
ginti savo ir kitų laisvę.

Maskoliška "Tiesa," išeinanti
Vilniuje, patalpino tokį prane-
šimą:

"Didžioji gatvė buvo viena iš
neįsivaizduojamų. Vasarą ji
amžinai skendėjo dulkėse, o pa-
prastų akmenų grindinių rie-
dantieji vežimai ir automobiliai
kėlė nepakeliamą triukšmą.
Greitu laiku šios gatvės ir esan-
čios šalia jos Rotušės aikštės
nebus galima pažinti. Praėjusį
rudenį abipus gatvės buvo pa-
sodintos trisdešimtmetės lie-
pos..."

Keistai skamba bolševikiškos
spaudos tikrinimai, jog važiuo-
janti Didžioji gatvė automobi-
liai sukelia baisų triukšmą. Gu-
minės padangos truknės ir neska-
mba ir nekelia baidės. Tur būt bol-
ševikiškos mašinos rieda dar
ant geležinių keičinių, kaip se-
noviški ūkininko ratai.

Šiomis dienomis anoje pusėje
geležinės uždangos Maskva iš-
kepė dar vieną sturprizą. Jos
valdoma Rytų Vokietija padarė
sutartį su kvailingų Lenkija
sienų klausime. Dabartinė
Oder-Niese upių linija pripa-
žinta kaip galutinė siena tarpe
tų dviejų šalių. Iš to išeina, jog
sukomunistinta Vokietijos dalis
imsi atstovauti visą Vokietiją
ir pastarosios vardu daryti su-
tartis.

Keblių padėtyje atsiduria ir
Amerikos Lenkų Kongresas, ku-
ris visą laiką agitavo už pripa-
žinimą tos sienos. Washingtono
akimis žiūrint atrodo, jog tas
kongresas talkininkauja raudon-
nų kvailingų machinacijoms.

Jungtinių Tautų sluoksniuose
kalbama, jog pasikalbėjime su
Trygve Lie Stalinas neparodė
jokio nuolaidumo užbaigimui
šaltojo karo. Jis sutiktų kalbėti
apie taiką tik tada, jei Jung-
tinės Valstijos ir Anglija pripa-
žint Sovietams visas tas šalis,
kurias turi užgrobę bolševikai.
Ne gana to, Stalinas reikalauja
koncesijų Dardaneluose ir Per-
sijos aliejaus laukuose.

Jei vakarai sutiktų priimti
tokias sąlygas, tai faktinai jie
kapituliuotų prieš Maskvą, ir
pastatytų pavojų patys save.
Stalinui taika bus reikalinga
tik iki jį pilnai nepasiruoš nau-
jam karui.

SANDARA

LITHUANIAN

THE LEAGUE

NEWSPAPER

SANDARA

Published by the
Lithuanian National League
of America
Consisting of 100 Branches Located
in all Principal Cities of the
United States.

840 W. 33rd St., Chicago 8, Ill.
Phone YArds 7-4789

METAI XXXVII 5 CENTAI

PENKTADIENIS, BIRŽELIO-JUNE 9 D., 1950 M.

No. 23

Sovietai Vėl Užsimojo Medžioti Baltiečius Prancuzijoje

Maskva Reikalauja Prancuzų Išduoti Likusius Baltiečius

IRO Gelbsti Naujai Atbėgusiems

Tūkstančiai Prasiveržia Pro Geležinę Uždangą

Geneva. — International Re-
fugee Organization (IRO) pa-
reigūnai apskaitliavo, jog bėgy-
je pastarųjų septynių mėnesių
apie 10,000 asmenų atbėgo į va-
karus iš anos pusės geležinės
uždangos. Tie nauji tremtiniai
turi teisės reikalauti pagalbos.
IRO suteikia jiems pašalpą, bet
į stovyklas neįleidžia.

Sis naujas žmonių antplūdis
iš rytų sukelia komplikuo-
tą problemą. Priėmus naują D.P.
įstatymą Washingtone, tikimasi,
jog dalis tų atbėgėlių bus įlei-
sta į Jungtines Valstijas.

Maskvoje Esama Tik 49 Gazolino Stotys

Maskvos "Pravdoje" tulas N.
Sidorov nusiskundė jog del sep-
tynių milijonų to miesto gyven-
tojų esama tik 49 gazolino sto-
tys. Tačiau ir šiuo metu ne visos
kaip reikiant veikia. Vienur
pompos sugedusios, kitur nepri-
statoma užtektinai gazolino. No-
rint gauti gazolino, kartais rei-
kia aplankyti net kelias kol šį
tą gauni.

Bet iš kitos pusės kam gi rei-
kalingos tokios stotys? Juk kom-
misarams gazolina pristato į pri-
vatinius garažius, o šiaip papras-
ti sutvėrimai automobilių ne-
turi.

Krisdamas Liptais Užsimusė Alex Bačys

Nanticoke, Pa. — Lipdamas
žemyn restorano laiptais, Alex
Bačys, 65 metų, paslydo ir nu-
riedėjo 8 laptus. Kritimas buvo
taip staigus, jog jis sutrenkė
galvą, sulaužė nugarkaulį ir mi-
rė vietoje. A. Bačys gimė Lie-
tuvoje ir Nanticoke, Pa. išgy-
veno 20 metų.

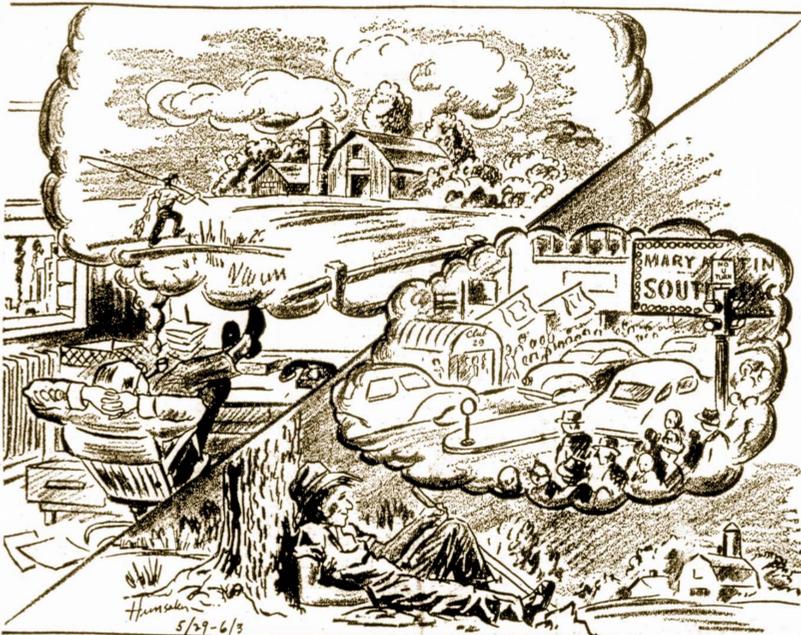
Jis nepaliko giminių ir visą
laiką gyveno pas Igną Beržanskį,
110 Front St. Anksčiau jis
dirbo Truesdale anglių kasyk-
loje, bet pastaruoju laiku gy-
veno iš pensijos.

Indiana valstija turi 51 my-
lią Michigano ežero pakrančio.

Argentinos parlamente yra
patiektas įstatymo projektas,
kuris numato automatiškai su-
teikti pilietybę visiems svetim-
šaliams išbuvusiems Argentino-
je penketa metų. Vienintelis
formalumas, surištas su tuom,
yra pasirašymas po pareiškimu.
Argentina, mat, nori padidinti
savo gyventojų skaičių ir su
pagalba ateivių išnaudoti gam-
tos turtus.

Berlyno laikraštis "Berlin
Anzeiger," kuris išleina ameri-
kiečių dalyje, tikrina, jog buvęs
čekų apsaugos ministeris, gen.
Svoboda tapo areštuotas. Iš mi-
nisterio vietos jis buvo pašalin-
tas pereinant balandžio mėnesį.
Dabar gi jis bus teisiamas kai-
po krašto "išdavikas."

Wanted: A Two-Week Vacation

Kieno Laisvę Ginti — Laisvų ar Pavergtų?

Šveicarų Laikraštis Ra- gina Atkreipti Dėmesį Į Baltijos Kraštus

Taip vadinamam "Europos
Judėjime", kuris siekia sujungti
įvairias šalis, susikūrė atskira
"Centro ir Rytų Europos Sek-
cija". Jos pirmininku yra buvęs
Churchill kabineto narys
Harold MacMillan. Sekcija ap-
ima Čechoslovakiją, Bulgariją,
Jugoslaviją, Lenkiją, Rumuniją
ir Vengriją. Bet joje nėra Bal-
tijos šalių.

Įtakingas šveicarų laikraštis
"Gazette de Lausanne" įdėjo
Pierre A. Dentan straipsnį, ku-
riame išreiškiama nusistebėjimo
del ko jį ta sekcią nebuvo pri-
imta Lietuva, Latvija ir Estija.
Pasak P. Dentan tos trys Bal-
tijos šalys irgi priklausė prie
vakarų Europos bendruomenės,
nors šiuo metu ir yra pavergtos
bolševikų.

Atpasakojęs kaip 1940 m. So-
vietai užgrobė tuos kraštus ir
kaip yra naikinami lietuviai,
latviai ir estai, straipsnio auto-

Barbora Darlys Dainuos Operoje "Halka"

New York. — Zinoma lietu-
vių solistė Barbora Darlys tapo
pakviesta dainuoti svarbiausią
daly Moniūškos operoje "Hal-
ka", kurią statys įvairiuose mie-
stuose Polonia Opera Company,
vadovaujant muzikui Liudvikui
Kovalskiui. Opera "Halka" pa-
siekis Čichagą rudeniop ir bus
suvaidinta spalio 8 dieną. Bar-
bora Darlys pirmesniuose pasi-
rodymuose "Halkoje" sužavėjusi
kritikus ir publiką.

Lietuvoj Dabar Kelia Į Padangę Gen. Suvorovą

Rusų Karininkų Apvalymai
Lietuvoje 1794 Metais

Neseniai visoj Lietuvoj buvo
surengtos iškilms paminėjimui
150 metų sukaktuvių nuo mir-
ties gen. Aleksandro Suvorovo,
kuriam caras Povilas I suteikė
generalissimo laipsnį. Tas pats
Suvorovas 1794 metais išskerdė
Lietuvoje ir Lenkijoje keletą
desėtkų tūkstančių civilių žmo-
nių.

Maskvos "Pravdos" korespon-
dentas pranešė iš Vilniaus apie
skaitlingus mitingus, paskaitas
ir paradus Suvorovo garbei.
Tuom pat sykiu pažymima, jog
Vilniaus archyvuose rastas Su-
vorovo laiškas, rašytas Vilniaus
gubernatoriui Repninui. Tame
laiške Suvorovas ragina "apva-
lyti" rusiškų karininkų eiles,
kuriose priviše daug vakarų
kultūros garbintojų. Pasekoje
to, daugelis karininkų buvo iš-
siųsti "pataisai" į Rusiją.

Tuo būdu Lietuvos krašte
vyksta vienas po kito maskoliš-
kų didvyrių garbinimas ir tuom
pat sykiu Lietuvos rusifikacija.

Iš Sykio Tiek Pakėlė
Rendos Už Butą

Madison, Wis. — Pereito ka-
ro veteranas Homer McCoy už-
vedė bylą teisme prieš namo
savininką, McCoy tikrina, jog
kaip tik užsibaigė rendų kon-
trolė Wisconsin valstijoje, savi-
ninkas pakėlė nuomą už butą
nuo \$28.75 iki \$300 į mėnesį.

Vietoj Teatro Bus Bažnyčia

Čichagos vidurmiestyje, 110
W. Madison St. tapo nugriautas
krutamų paveikslų teatras "La
Salle" ir toje vietoje pradėta
statyti vienuoliktą pranciškonų
bažnyčia, kurioje tilps 1,500
žmonių.

Naujas D.P. Įstatymas Toli Gražu Nėra Be Diskriminacijų

Ką Atėmė Iš Baltiečių,
Tą Atidavė Kitiems

Washington. — Galimas daik-
tas, jog už dienos, kitos prez.
Trumanas pasirašys naujai pri-
imtą D. P. įstatymą, kuris leis
galion birželio 30 dieną ir veiks
išstisus metus. Senojo įstatymo
"diskriminacijos" prašalintos at-
ėmus iš baltiečių ir fermerių
tam tikras kvotas ir atidavus
kitiems.

Didžiausia nuolaida padaryta
tiems lenkams ir žydams, kurie
niekad nebuvo tremtiniai pilnoj
to žodžio prasmė. Lenkų iš An-
glijos bus įleista 18,000, tuom
tarpu kaip niekas kitas negau-
na tokių teisių. Žydams taip
pat suteikiama naujų "lengva-
tų", nors pirmiau jie irgi nau-
dojosi visokiom privilegijom,
kurios nebuvo prieinamos bal-
tiečiams.

Gen. Bradley Stoja Už Vokiečių Apginklavimą

Washington. — Liūdydamas
J. V. Kongreso komisijoje, gen.
Bradley pasisakė už Vokietijos
apginklavimą. Jo nuomone, jog
toks žingsnis žymiai sustiprintų
atsparą nuo agresingos Rusijos.
Tuom pat sykiu gen. Bradley
pasisakė nemanas kad karas
tuojau išskiltų.

Anglo Nuomone Šaltas Karas Negali Baigtis

Londonas. — Darbiečių val-
džios narys McNeil, kalbėdamas
Edinburge, pareiškė jog nėra
pamato tikėti kad šaltasai ka-
ras baigtusi šiais arba kitais
metais. Priešingai, dabartinis
konfliktas su Sovietais kas kart
eina smarkyn ir smarkyn.

Pirmutinė gelžkelio stotis
Amerikoje dar tebestovi Balti-
morėj. Ji buvo pastatyta 1830
metais.

Kviečiame Atvykti Į Sandaros Seimą

Posėdžiai Prasidės Šešt. Birželio 24 Dieną

ALT. Sandaros Seimas jau
nebetoli. Jis įvyksta šeštadienį
ir sekmadienį, birželio 24-25
dienose, Lord Baltimore Hotel,
Baltimorėje. Svarbu kad jį
atvyktų skaitlingas būrys dele-
gatų, mūsų veikėjų ir draugų.
Tai bus ne vien formalus sei-
mas, bet ir mūsų tautiečių tra-
dicinė sueiga—"reunion."

Dalyvaudami šiame suvažiavi-
me jūs paremsite mūsų organi-

Prancūzija Neteisėtai Sulaikanti Sovietų Piliečių Grįžimą

Paryžius. — Sovietų Rusija
vėliausioj savo notoje pakarto-
jo kaltinimus Prancūzijai už
neteisėtą sulaikymą sovietiš-
kų piliečių. Tuom pat sykiu reika-
laujama, kad į Prancūziją būtų
leista atvykti repatriacinei kom-
misijai, kuri visus dalykus per-
žiūrėtų vietoje.

Tokią komisiją rusai turėjo
anksčiau, bet 1947 metais tie
Stalino komisarai buvo nuvežti
iki geležinės uždangos ir išstum-
ti lauk. Jie visi užsiminėjo šni-
pavimu ir drumstymu vietos
žmonių.

Šį kartą Maskva netiesioginiai
pasiūlo "turgus". Kadangi Ru-
sijos dar yra laikomi Prancūzi-
jos piliečiai, tarnavusieji Hitle-
rio armijoje, ypatingai iš El-
sace Lorraine provincijoje, tai Krem-
lius duoda suprasti, jog sutikus
prancūzams išduoti baltiečius ir
kitus sovietų "piliečius," galės
grįžti ir likučiai prancūzų.

Bet šį kartą prancūzų vyriaus-
ybė aiškiai pasisakė, jog Lietu-
vos, Latvijos ir Estijos piliečiai
nepriklauso Kremliaus ir apie jų
"grąžinimą" negali būti kalbos.
Taip pat nebus leista ir sovie-
tiška repatriacinė komisija.

Prašo Stalino Gražinti Karo Belaisvius

Stuttgart. — Trys vokiečių
moterų organizacijos amerikie-
čių zonoje atskreipė tiesiai į
Staliną prašydamos sugrąžinti
Rusijoje užsilikusius vokiečių
karo belaisvius. Aukštasi USA.
komisaras McCloy pažadėjo pa-
siųsti tą laišką į Maskvą diplo-
matiniais keliais.

Hollywood Gamina Filmą
Apie "Dipukus"

Coleen Townsend, žinoma ar-
tistė, vaidins svarbiausią rolę
naujoje filmoje "Again Pioneers",
kurioje bus atvaizduota
atvykusios iš tremties šeimos
apsigyvenimas mažame Ameri-
kos miestelyje.

zacija ir jos darbus, kurie te-
siami be paliovos per ilgą metų
eilę. Tuom pat sykiu jį patys
turėsite nemažai smagumo vie-
šint Baltimorėje ir aplankant
artimą Washingtoną.

Seimo Rengimo Komisijos
pirmininku yra Antanas J. Ma-
ceina, 3523 Ailsa Ave., Balti-
more 14, Md. ir sekretore Vera
Mikusauskas, 1312 James St.,
Baltimorė 23, Md.

Norintieji rezervuoti kamba-
rius viešbutyje, kreipkitės į
aukščiau paminėtus asmenis.

SANDARA

LITHUANIAN NEWS PAPER

LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER

Published Every Friday by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA
General Office:

340 West 33rd St., Chicago Telephone YArds 7-4789

SUBSCRIPTION RATES:

In The United States per year \$3.00
In Canada and All Foreign Countries per year \$4.00Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1929, at the Post
Office at Chicago, Illinois, under the ACT of MARCH 3, 1879.Sandara yra Savaitinis laikraštis, leidžiamas kas Seštadienis
Sandara yra Organas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros.
940. West 33rd St., Chicago, Illinois
UŽSAKYMŲ KAINA:Suvenyrose Valstyjose metams \$3.00
Užsienyje metams \$4.00

Netekus Dr. Kazio Griniaus

Mirtis išplėdė iš mūsų tarpo vieną žymiausių Lietuvos sūnų — Dr. Kazį Grinių. Jis buvo bene vienintelis užsilikęs iki šių dienų tautinio atgimimo pionierius. Jo pasitraukimas galutinai uždaro knygas išsiai Lietuvos istorijos epochai, kuri prasidėjo pabaigoje pereito šimtmečio.

Dr. K. Grinius sulaukė ilgo ir garbingo amžiaus — 83 metų. Iš pat jaunų dienų, nuo įstojimo į Marijampolės gimnaziją, o paskiau į universitetą, jis dirbo savo tautiečių išamoniūmū ir apšvietimui, kartu kovodamas ir už jų laisvę.

Jam teko matyti atsistatantią Lietuvą ir būti jos seimo nariu, ministrų pirmininku ir pagaliau prezidentu. Jokiam kitam aušrininkui ar varpininkui tokia garbė nebuvo tekusi. Dr. K. Grinius buvo užmėgęs tautoje aukščiausią vietą.

Tragiškoms aplinkybėms susidėjus, jis turėjo apleisti savo gimtąjį kraštą ir išvykti svetur. Jis pateko į Ameriką, tarpe lietuvių išveivijo. Ir čia jis susilaukė pagarbos ir gilaus įvertinimo. Jo mirtis sujungia visus Amerikos lietuvius. Visi pasijutome netekę didelio patrioto, garbingo lietuvių ir narsaus kovotojo.

Iškritis iš jo rankų laisvės šviturį dabar turės paimti kiti ir nunešus į Lietuvą, įsmeigti jį Lietuvos žemėje.

Baltijos Krantų Kariniai Įtvirtinimai

Vakariečių žvalgyba Berlyne gavusi labai svarbių informacijų apie sovietinius Baltijos krantų įtvirtinimus, kurie tęsiasi nuo Stettino iki Suomijos.

Vakarinėje srityje tvirtovių paskirtis yra: 1) saugoti Oderio įtaką ir Stettino įlanką, 2) saugoti Sweimuendą, Sovietų Baltijos jūros karo laivyno vyriausiąją būstinę, ir 3) saugoti patį Stetiną, svarbiausią maskolū laivų stovybos bazę vidurinėje Europoje. Šioje zonoje, kuri formaliai priklauso dabartinei Lenkijai, negali būti joks kitatautis ir sargybas atlieka tik rusų kariai, o kur yra lenkų bazių daliniai, tai jie tupi kareivinėse, aptvertose spygliuotomis vielomis. Vaziuotojai privalo turėti specialius leidimus patekti į tą sritį.

Rakietinių sviedinių tyrimo stotis yra Peenemuende. Laivų dirbtuvėje "Wulkau" Stetine dabar dirba 15,000 darbininkų (daugiau nei vokiečių karo metu). Dirbtuvės kas mėnuo padaro keturius naujausio tipo XXI (2000 tonų) ir XXVIII (2,500 tonų) povandeninius laivus.

Ryprūsiose ir Lietuvoje irgi yra plataus karinio masto pajūriniai įtvirtinimai. Karaliaučius sujungtas su Stetinu dvibėgiu geležinkelio, tarnaujančiu tik kariniams tikslams, būtent, gabenti kariuomenę ir karinę medžiagą. Pyliavos kanalą gerokai pagilino, o tarp Klaipėdos ir Pyliavos įrengė 20 tvirtovių, sudarančių pirmą pajūrio gynimosi liniją. Buvęs Lietuvos prekybos uostas Klaipėdoje paverstas sovietų kariniu uostu.

Prancūzai Kalba Apie Neutralumą

Zinomas prancūzų mokslininkas E. Gilston paskelbė savo samprotavimus apie tai, kas yra toji nauja karo teisė. Si "moderniška" teisė atsiradusi bėgyje pastarųjų karų. Minėtas E. Gilston sako: "Turime neužmiršti, kad tikras laimėtojas šių laikų kare yra ne tas, kuris nugalėjo vien tik savo priešą, bet tas, kuris sykiu išlošė karą ir santykiuose su savo sąjungininkais. Todėl visa gudrybė glūdi tame, kad iš sykiu nugalėti savo priešą ir sąjungininką.

Kadangi būsimam kare prancūzai negali tikėtis apsidirbti su Sovietų Sąjunga ir tuom pat sykiu Amerika, tai, pasak Gilston, Prancūzijai geriausiai būtų pasilikti neutrals ir nesimaišyti į svetimą amerikiečių-rusų konfliktą.

Taip galvoja tūli prancūzai. Bet jie ne vieni yra tokie mandruoliai. Veik panašią mintį pareiškia ir anglų laikraštis "Times." Pastarasis primena garsaus 19-to šimtmečio liberalų politiką Gladstone pareiškimą, jog Didžioji Britanija neturi nei pastovių draugų, nei amžinų priešų, bet turi vien tik pastovius savo interesus. Reikia, kurion pusen krypta tie interesai, ten pasuka ir anglų užsienio politika.

Visa tai primena prancūzų ir anglų defitizmą prieš pat Hitlerio "blitzkrieg." Vieni ir antri iš anksto teisinasi, jog dėl Sudetų arba Danėgo nėra verta aukoti kareivio. Dabar gi anglai ir prancūzai ieško argumentų susilaikymui nuo aktyvo pasipriešinimo tolesnei Stalino agresijai.

Memorandumas Valstijos Sekretoriui

Amerikos Lietuvos Tarybos memorandume, neseniai įteiktam valstijos sekretoriui Dean Achesonui, tarp kitko priminta:

"Milijonai šių žmonių, dabar gyvenančių anapus Geležinės Uždangos, yra galimi sąjungininkai "šaltajame kare." Kaikurie jų jau per eilę metų veda tikrą karą ir, tuo būdu, suardė Sovietinių nukariavimų chronologinį tvarkraštį ir leido Vakarų Demokratijoms išsilaikyti šaltojo karo tarpsny. "Geležinės uždangos" žmonės, nekantriai laukia išlaisvinimo prospekto signalo, ginkluoto susirėmimo atveju bus efektingesni, nei tuzinai divizionų ir eskadrilių.

"Tačiau, šie laisvės bičiuliai turi būti sutelkti į jungtinį frontą su savo numatomais išlaisvintojais — dabar! Mes manome, kad Jungtinės Valstybės privalėtų nesigailėti pastangų šia kryptimi.

"Lietuvos žmonės tebesipriešina svetimai priepaūdai visomis jiems įmanomomis priemonėmis. Jie turi skaudžius nuostolius savo nelygioje kovoje, betgi, belaukdami aktygos pagalbos iš Jungtinių Valstybių, jie tebetiki priskėlimu, savo prarastos politinės, dvasinės, tautinės ir individualinės laisvės atgavimu. Kad jų pasipriešinimo moralinė ištvermė nebūtų palaužta, Jungtinių Valstybių Vyriausybė turėtų imtis kokių nors paramos priemonių."

Apžvalga

SOVIETAI PRAPLEČIA TERITORINIŲ VANDENŲ JUOSTĄ

Siomis dienomis Rusija išsiuntinėjo įvairioms valstybėms notas, kuriose pranešama, jog jos teritorinių vandenų juosta dabar sieks 12 mylių. Reikia, tiek mylių nuo jūros pakrantės, Sovietai skaitys savo vandenimis. Tarptautinės sutartis ir įstatymai leidžia savintis tik tris mylias.

Bet praktikoje rusai nesilaiko nei vieno, nei antro. Jie pagrobia svetimus laivus net gi viduryje Baltijos jūros ir tempia į savo uostas apiplėšimui ir terorizavimui.

KIEK DABAR YRA VERTAS MŪSŲ DOLERIS?

Visi žinome, jog šiandie už dolerį galima pirkti daug mažiau, negu 1939 metais. Dėl to tai ir nuolat nusiskundžiam, jog "viskas pabrango."

Surinktomis statistomis, dabartinio mūsų dolerio vertė, palyginus su 1939 metų, yra lygi 59 ir pusę cento. Tas reiškia, jog perkamoji dolerio galia nukrito apie 40 centų.

Negalima sakyti, jog visos prekės vienodai pabrango. Imant konkretų pavyzdį, aukščiausiai pašoko iš kasdieninių reikmenų, tai mėsos kaina. Ka anuomet galėjome nupirkti su 43 centais, dabar reikia mokėti visus doleris. Perkant drabužius mūsų doleris yra vertas 54 centų.

APIE KOKIŲ INKVIZITORIŲ JIS KALBA?

Neseniai Vokietijoje tapo išleista Antano Maceinos knyga "Didysis Inkvizitorius." Tai filosofinis aiškinimas vienos rusų rašytojo F. M. Dostojevskio legendos apie pasikalbėjimą Kristaus su didžiuoju inkvizitorium. Pastarasis, persekiodamas eretikus ir būdamas dvasinio totalitarizmo šalininkas, bandė pasmerkti Kristų už Jo nuolaidumus ir toleranciją.

Maceina savo knygoje bando surasti pateisinimą inkvizitoriumi ir kaip nors sugretinti jį su pačiu Kristu. Tam tikslui prirašyta net 220 puslapių.

Bet visas tas veikalas, paremtas ant senos legendos, yra gerokai svetimas mūsų laikams. Šiandie mūsų dėmesis yra nukreiptas ne tiek į ta inkvizitorium, kuris viduramžio laikais gyveno Sevilijos mieste, kiek į raudoną inkvizitorium, kuris dabar viešpatuoja Kremliuje.

Todėl ir pati A. Maceinos knyga atrodo taip tolima nuo šiandieninio gyvenimo, kaip pati scholastika arba alchemija.

Nėr teisybės be išimties.

PRIMINIMAI APIE LIETUVĄ WASHINGTONĖ

Amerikos Lietuvių Taryba įvairiais keliais stengiasi palaikyti Lietuvos išlaisvinimo klausimą gyvu ir judančiu. Valdžios pareigūnai, kaip ir kiti žmonės, greitai primiršta ta, kas nėra po akių arba kas kuom nors tiesioginiai neatreipia dėmesio. Taip būtų ir su Lietuvos bei jos žmonių padėtimi, jei Amerikos Lietuvių Tarybos įgaliotiniai ne primintų asmeniškai arba savo raštais apie tą viską. Kaip pavyzdį paimkime ir tokį incidentą. Tarybos atstovai aplankė J.V. Senatą ir priminė kaikiuriems įtakingiems senatoriams apie savo atvykimo tikslus.

Ir štai koks buvo atsiliepinimas: sekančią dieną pirmame "Congressional Record" puslapyje buvo atspausintas ALT. atstovų pareiškimas dėl vykdomų žyduinių Lietuvoje. Tai tik vienas pavyzdys, o jų galima būtų pateikti kur kas daugiau.

Ramunėlė

Ramunėlė tu baltoji,
Kad išpuostum mano kelią,
Tu iš dulkių atsisotoji,
Skaisčia pakeli galvelę...

Vargui-takui pro rugienas
Tovo žiedas — džiaugsmo kraitis.
Štai pasaulis aš ne vienas,
Jo bedugnė ne našlaitis...

Skūrdo skausmas lyg pagijo,
Skausmo ilgesys nurimo,
Ir krūtinė jau nebijo
Kryžiaus žemės ištrėmimo.

Saulės taure tu pripylei,
Ir, tamsus, žygiuoju drašiai,
Ir širdies tik klauso tyliai,
Ką tu giedi mano dvasiai...

— J. Baltrušaitis.

Jumoras

Vyro Leidimas

Kartą jaunas aktorius užsuko į vieną New Yorko kirpyklą apsikirpti. Ta pačia proga užsimanė padaryti ir "manikiūrą." Mergaitė kuri gražino jo nagus, buvo gana graži ir jauna, tai aktorius nutarė ją užrašyti pietums ir į teatrą.

— Abejoju ar galėsiu eiti, — atsakė mergaitė, — esu ištekėjusi.

— Tamsta gali paklausti vyro leidimo ir tikiuosi jis sutiks, — pasiūlė jaunuolis.

— Gal geriau Tamsta pats prašysi jo leidimo, — atsakė mergaitė — jis dabar Tamsta skuta.

Federalis Investigacijos Biuras Jungtinėse Valstyjose, arba taip vadinama F.B.I. tapo įsteigta 1908 metais.

per mano koštuvą

Vasarai užėjus, daug kas pasikeičia ir apsidengia naujais rūbais. Mano šis skyrius irgi padėjo į šalį seną "skrybelę" ir užsidėjo kitą — prašmatnesnę, pasiūtą pagal vėlesnės mados.

Tačiau, kas yra po skrybelės — nepasikeis. Šioje kolumnoje ir toliau bus nagrinėjami visokie savieji ir pašaliniai reikalai, kurie prasmunka pro tankų koštuvą.

Neseniai gavau laišką iš Baltimorės, nuo vieno savo prietelio. Jis rašo, jog vietiniai lietuviai rengiasi širdingai pasitikti atvykstančius seimų delegatus.

Gerai būtų, kad Baltimoriečiai ir palydėtų delegatus tokiu pat širdingumu, bet tas jau priklausys nuo pačių delegatų.

Pasakojama, jog vieno didesnių Vilniaus miesto namų priežiūra, viduryje nakties, bėga nuo vienu durų prie kitų ir beldamasis įsėja: "nenusigąskite, nenusigąskite! Tai nieko blogo, tiktai gaisras apačioje".

Nugirsta Rūgštaus Pieno klubas: "Jei nori patirti kaip bėdnie yra Amerikos lietuviai, pasiūlyk nusipirkti lietuvišką knygą. Tada kiekvienas pasakys, jog neturi pinigų."

Bolševikų spauda okupuotoje Lietuvoje rašo:

"Dar niekad į laukus nebuvo išvažiuavę tiek traktorių kiek jų bus šiais metais. Geležinkeliams po visą respubliką dieną ir naktį išvežiojami nauji traktoriai".

Toliau parduodama ir tu traktorių skaičius — 550. Nejaugi tokią skaitlinę traukiniai turi išvežioti dieną ir naktį?

Viena iš dviejų — ar bolševikai aiškiai meluoja ar jie teturi tik vieną traukinį visam Lietuvos krašte.

Pereitam ketvirtadienyje patyrėm, jog James Roosevelt, mirusio prezidento sūnus, tapo nominuotas demokratų partijos tikiete į Californijos gubernatorių.

Kadangi Rooseveltų skaičius politikoje nuolat didėja, tai galima daiktas, jog neužilgo partys demokratų pasivadins Rooseveltto partija.

Lietuvių Darbininkų susivienijime kilo toks sumanymas: — "Tiesą" leisti 4 kartus į metus, vietoj 24 kartų. Tuo būdu sutaupyti apie \$5,000 į metus ir nereikėtų pakelti nariam mokesnių, o dar išmintingiau būtų visai sustabdyti tą leidinį, kuris skleidžia ne tiesą, bet maskolišką "humbugą."

Vienas komedijų rašytojas išmetinėja kitam: — Tu esi kaltas už nutraukimą mano sužieduotųjų.

— Aš? — stebisi antras — ką gi aš bendro turiu su tavo sužieduotuvėm?

— Vakar buvau nuėjęs su savo mergina pažūrėti tavo veikalo. Jis buvo taip nuobodus, jog išėjus iš teatro mergina pasakė: — Lik sveikas... aš niekad netekėsiu už vyro, kuris taip smarkiai knarkia miegodamas.

Trys amerikiečių gydytojai: H. L. Blumbart, A. S. Wreedberg ir Geo. S. Kurland surado, jog paprastas vanduo, sumaišytas su atomine energija prašalina skausmus ir nuovargius širdyje ir taip pat palengvina alsavimą.

Tame nieko nuostabaus. Taip galinga energija turėtų padaryti žmogui ir ką nors gero.

Amerikiečių Karo Vadovybė Toliau Ižiuri Už Washingtono Politikus

Platesni Užsimojimai Karo Pasiruošime

Nors Valstybės Departamentas priešinas, bet JAV karinis štabas viršinkai karo atveju neatsisako minties apginkluoti Vokietiją ir išnaudoti Japonijoje karines bazes.

Centralinė Zvalgybos Įstaiga Washington'e turi paruoštas "klišes" galingųjų priešų banknotams gaminti. Karo atveju šiuos banknotus naudotų agentams apmokėti ir priešų ūkiui griauti.

JAV karo laivynas turi gausius pranešimus apie sovietinius povandeninius laivus, besizvalgančius Amerikos vandenyse. Apie tuos sovietinius laivų pasirodymus tylima, nes nenori-

ma, kad žinotų sovietai, kur, kada ir kokių būdu buvo aptazinti tie jų narlaiviai. Atlante jie pasirodo net rytiniuose JAV žemyno pakraščiuose.

Aukštieji žvalgybiniai skraidymai šiandien yra irgi šaltojo karo dalimi. Neabejotina, kad tokie pasižvalgymai yra naudingi, o kartais ir nuostolingi besizvalgančiai valstybei. Stai kad ir "Privateer," kuris, paaiškėja, ne pirmas nušautas amerikinis lėktuvas.

Kiti amerikiniai lėktuvai turėję kažkur Sibire žūti, bet kai Kremlius nepasistavo, tai ir Washington'as nekėlė balso...

Aišku, kad mes nežinome daugelio šaltojo karo "užkulisinių" įvairių.

Padėkime M. Jankaus Šeimai Atvykti Amerikon

Tautos patriarcho klaipėdiečio Martyno Jankaus vaikai: dukte Elzė Jankutė ir neregis sūnus Kristupas dar tebegyvena ir tebevangsta Vokietijoje. Kristupas yra baigęs šešerių metų Neregiamis Institutą Karaliaučiuje ir moka gražiai pagaminti kėdes, pintines (baskets), šepetius ir tinklus. Sesuo Elzė šiuo metu rūpinasi brolio gaminių išpardavimu, bet ji yra puiki ūkininkė, savo laiku savarankiškai tvarkiusi pavyzdiną Bitėnų ūkį.

Amerikon atvykę, jie abu galėtų pasidaryti neblogą pragyvenimą ir nei kvietėjams, nei visuomenei nebūtų jokia našta.

Laikinas sunkumas yra tame, kad už Kristupą Jankų reikia padėti \$2,000 užstatą. Man atrodo, kad Jankams įsikurti tinkamiausia vieta būtų SCATVILLE ir CUSTER, Mich. valstijoje.

Šioje apylinkėje yra keli šimtai lietuvių ūkininkų ir gretimuose miesteliuose nemažai lietuvių verslininkų-biznierių. Vasaros metu atostogauti suvažiuoja daug lietuvių iš Chicagos ir kitų vietovių. Antrą vertus, įkurdinimas ir pragyvenimas čia būtų daug pigesnis, o kartais gal net ir pats pigiausias. Buto su maža krautuvele (ar dirbtuvei pritaikintu garažu) suradimo klausimas irgi šioje apylinkėje nėra sunkiai išsprendžiamas.

Garbingų, lietuvių tautai pašalventusių žmonių apleisti negalima, turime jėgos ir jų vail-

Išminčių knygos yra užrašytos: "Kuklumas galima prilyginti medžiui su tankiais lapais, kurie slepia vaisių. — Eolas.

kais pasirūpinti, jiems pagalbos ranka ištiesti. Tuo duosime ir jaunajai kartai mūsų solidarumo ir kilnadvasiško gražų pavyzdį. Dabar skubiai reikia surasti Jankams apgyvendinimo vietą ir parūpinti \$2,000 užstatą. Parodykim, ką mes galime.

— Justas Chilauskas

Paaikina Iš Kur Kilęs Grinių Šeimos Vardas

Siomis dienomis mirė Dr. K. Grinius anksčiau parašytoje savo atsiminimų knygoje paaikina iš kur galėjo kilti jo pavardė. Jis priminė, jog lietuvių žodis "grynas" yra naturalus tos pavardės pirmtakinis. Bet galėjęs būti ir vokiečių žodis "gruen" — žalias.

Panašių vardų ešą ir tarpe lenkų arba rusų: Grinevič, Grinev, Griniuk, Grinevecki ir kiti. Generolas Grinevičius kovojęs prieš rusus T. Kosciuskos sukilimo metu. Jonas Grinius buvo atvykęs į Ameriką 1873 metais ir, rodos, su A. Olševskiu buvo pradėjęs leisti "Lietuva".

Griniai atėję į Suvalkiją iš Trakų vaivadijos. Tai buvo prieš trejetą šimtų metų. Tuo laiku Suvalkija buvusi "užmirštas kraštas", apdengtas miškais ir mažai apgyventas. Tik nuo 16-to šimtmečio Suvalkija pradėta kolonizuoti.

Amerikiečių Orlaivis Virš Baltijos Eksploдавės

Aviacijos ekspertai Washington'e nustatė, jog orlaivis "Privateer", kurį rusai apšaudė virš Baltijos jūros, eksplodavo ore ir nukrito į vandenį. Tas atsitiko 40 mylių į vakarus nuo Palangos.

Išvados apie sprogimą padarytos pasiremiant kaikiuriom su rastom orlaivio dalim.

District Savings

SAUGI ir PELNINGA VIETA Taupymui

Valdzia Apdraudžia Taupymo Saskaits

Kiekviena taupymo saskaita yra U. S. Valdžios agentūros apdrausta iki \$5,000.00. Taupyti galite kiek tik norite ir kada norite.

PELNINGAS DIVIDENDAS

Jūsų doleriai čia pakinkomi į darbą ir neša jums pelningą dividendą, kuris išmokamas kas šeši mėnesiai.

District Savings AND LOAN ASSOCIATION

3236 So. Halsted Street Phone: CALumet 5-4118

Joe M. Moseris, Secretary

Apie Ivaivius Dalykus

Išgelbėjo Gyvastį

Daktaras Bliss, asmeninis prezidento Garfieldo gydytojas, buvo didžiai vertinamas ir generolo Sheridanio.

Tas žymus gydytojas išgelbėjo mano gyvastį — pareiškė syki generolas draugų būry.

Kaip tai atsitiko? — paklausta jo.

Po Winchester mūšio buvau labai silpnas ir pakviečiau daktarą Anew iš Philadelphia. Jis man davė vaistų, po kurių pasijutau silpnas. Teko kreiptis į Dr. Frank Hamiltoną. Jis priskyrė kitokių vaistų, ir vėl blogiau. Pagaliau atsikreipiau prie mylimo daktaro Bliss ir...

Tamsta vėl pasijutai blogiau?

O ne, kaip tik atvirščiai — pastebėjo generolas. Dr. Bliss išgelbėjo man gyvastį, nes... visai nepasirodė.

Dabar Ir Vedusieji Galės Pabūti Vienuolyne

Benediktinų vienuolynas, Conception, Mo., nusprendė atidaryti savo vartus ir vedusiosioms poroms, kurios norėtų pagyventi ten ir pagilinti savo religinius apdūmėjimus. Tokios poros galės pasilikti vienuolyne tol, kol jie matys reikalo.

Nespejus paskelbti šią inovaciją, keletas vyrų su žmonomis atvyko į vienuolyną ir jame apsisistėjo.

Stalinas ir Taika Su Vakarais

Kada realūs svajotojai kalba apie galimą ir amžiną taiką su Stalinu, jiems patartina išgilinti ir vieną ištrauką, iš kruvinojo diktatoriaus raštų. Stalinas štai ką pasako:

"Yra neišvengiama, kad Sovietų Sąjunga gal net ir laikinai palaikyti santykiu su kapitalistiniais kraštais — bet galutinėje išvadoje vienas tų laikinų sąjungininkų turi būti sunaikintas".

Stalinas, žinoma, nori pats susinaikinti, bet pasaulį sunaikinti ir visus žmones savo vergais paversti jis vis dar yra pasiryžęs.

Palyginus Karo Pajėgas Rytų Su Vakarais

Laikraščio New York Times užsienio korespondentas Hanson Baldwin palygina ginkluotą pajėgą Sovietų Rusijos su Atlanto Pakto valstybių. Sovietų blokas turi pastovią armiją iš 4,718,000 kareivių. Pirmos linijos orlaivų — 26,000; tankų 18,000.

Vakarinis blokas turi apie porą milijonų kareivių, 37,000 orlaivų, 12,000 tankų. Bet jeigu rusai paims ir savo rankas iniciatyvą ir pirmieji pradės žygiuoti, tai sulaukyti juos prie Elbos ar Rhine upės vargiai ar bus galima.

Bandys Atgaivinti Faraonų Muziką

Jaunas amerikiečių archeologas Dr. Hans Hickman darbuojasi Cairo muziejuje, Egipte studijuodamas senovės egiptėnų muzikalius instrumentus: arfą, lyrą ir fleitą, surastas faraonų kapuose. Pagal tuos instrumentus Dr. Hickman bandys atkurti ir muziką, kuri buvo grojama prieš tūkstančius metų faraonų palociuose.

Nėra rožės be dyglių.

Koncertas Buvo Puikus, Bet Mažai Publikos

Suzana Griškaitė Dainavo Ir Lietuvių Dainas

Puošnioj New Yorko salėje — Barbizon Plaza buvo surengtas koncertas žymiai mūsų solistei Suzanai Griškaitėi. Bet publikos atsilankė vos 150 asmenų, jų tarpe koks šešetas lietuvių. Kodėl mūsų tautiečiai taip apsilėjo ir nepaisė dalyvauti tame koncerte? Kiti daugiau pamaria mūsų šiuos, negu mes patys.

Tuom tarpu p-lė Griškaitė puikiai dainavo ir savo programos užbaigė patriotine giesme: "Oi greičiau, greičiau..." Kas girdejo tą solistę, buvo tikrai sužavėtas. — P. Trejonis.

Mirė Frances Brazaitienė

Scranton, Pa. — Po ilgos ligos, savo žento namuose mirė ponia Frances Brazaitienė. Ji paliko dukterį Marthą Tankeilienę ir brolių Simoną Palieta. Vėlionė buvo atvykusi iš Lietuvos prieš 46 metus.

J. Tumavičienės Auka Dr. J. Šliupo Paminklui

Šiomis dienomis žinoma Bostono lietuvių veikėja p-nia J. Tumavičienė prisiuntė Dr. J. Šliupo Paminklui Fondui \$5.00 nuo savęs ir \$5.00 nuo SLA 328 kuopos. Pinigai tapo įteikti to fondo pirmininkui Juozui Balchunui, Chicagoje.

Bostoniečius Sužavėjo Lietuvių Baletas

Tokie Dalykai Ne Dažnai Ešą Matomi

Lietuvių baletas pasirodė Bostone, sekmadienį, gegužės 28 diena, Thomas Park Mokyklos salėje. Žiūrovai buvo nustebinti ir sužavėti, tik gaila, kad sveikinimė nebuvo pilna. Kaikurie svertimtaučiai gerėjosi, tais šokėjais, nors jų buvo tik ketverys žmonij: T. Babuškinaitė, A. Liepinas, V. Onigman ir J. Krištolaitytė.

Visi yra kopuikniausi šokėjai, o tų kostiumų gražumas! Viena svertimtautė moteriškė pareiškė: "Tikrai nebūčiau tikėjus, kad lietuviai gali taip puikiai pasirodyti. Jie pralenkia daugelį baletu meistrų, kuriuos matome didžioose amerikiečių teatruose arba operų salėse."

Sokėjams pianu akomponavo L. Levickienė. Patartina kitoms kolonijoms pakviesti šiuos žymius menininkus. — J. T.

Mykolą Zubrį, 82 Metų Ištiko Nelaimė

Wilkes Barre, Pa. — Krisdamas laiptais savo namuose sunkokai susižeidė Mykolos Zubris, 82 metų, gyvenęs 137 So. Empire St. Pašaukus gydytoją, jam buvo suteikta pirmoji pagalba, o paskiau policijos ambulansas nuvežė jį į ligoninę. Tikimasi, jog jis pasveiks.

Naujai Pastatyta Erdvi Krautuvė ir Butas

Krautuvė Tinkama Bile Kokiam Biznui Tik šiomis dienomis galutinai tapo užbaigtas naujas pastatas, kuriame telpa erdvi krautuvė ir užpakaly jos 4 kambarių gyvenamasis butas, 3218 S. Halsted St., Bridgeporto kolonijoje. Kas norėtų ją išnuomoti, kreipkitės prie savininko-kontraktoriaus —

Geo. Borchert
10546 S. Artesian Ave.
Tel. Cedarcrest 3-1739

Baltimorės Veikėjai Buvo Susitikę Su Amerikos Lietuvių Tarybos Valdyba

Buvo Aptarta Daugelis Svarbių Klausimų

Ketvirtadienį, birželio 1 dieną, Baltimorę aplankė žymūs svečiai: Amerikos Lietuvių Tarybos vadovybė, tai yra pirminkas L. Šimutis, sekretorius Dr. P. Grigaitis ir išdinknas M. Vaidyla. Vietiniai veikėjai, susirinkę Lietuvių Salėje turėjo progos su jais plačiau išsikalbėti. Svečiai patiekė įdomius pranešimus apie tai, ką veikia dabar Amerikos Lietuvių Taryba ir kokių uždavinių ji siekia.

Iš vietinių dalyvavo sekanti: Baltimorės Lietuvių Draugijos Tarybos pirminkas A. J. Mickeika, vice-pirm. Petruška, sekretorius M. Raila, išdinknas K. Matuliaskas, fin. sekretorius Adomas Budris. Ivaivų organizaciją veikėjai buvo sekant:

Algirdas Leonas, L. Kašinskas, A. Kurelaitis, J. Lietuvninkas, Jurgis Zigas, Vera Mikušauskienė, K. Domininkaitienė, P. Adomaitienė, K. Pažemėnas, M. Jakubaitienė, J. Šilauškas, M. Urnevičius, P. Jaras, A. Bučienė, M. Brazauskas, A. Zarblockienė, adv. Nadas Rastenis, St. Butkus ir kiti.

Pasikalbėjimai buvo įdomūs ir turiningi. Baltimoriečiams buvo labai smagu susitikti su Amerikos Lietuvių Tarybos vadovybe ir išgirsti iš jų svarbių pranešimų. Mes iš savo pusės pasižadėjome dirbti visomis išgalėmis mūsų tėvų krašto išlaisvinimui. — A. Kurelaitis.

Waterbury Conn.

Svarbus Minėjimas

Šeštadienį, birželio 17 d., Sv. Juozapo parap. salėje, 8 val. vakare, Amerikos Lietuvių Tarybos Waterbury skyrius rengia prakalbas atitinkamai paminėti lietuvių tautos liūdną dešimtį metų sukaktį, tragiškus birželio 14—15 įvykius. Bus įdomių kalbų ir meninė dalis, kurią atliks Sv. Juozapo parapijos choras vadovaujamas kompozitoriaus A. J. Aleksio.

Lietuviai, naudokimės kiekviena proga iškelti baisaus raudonojo tyrono žiaurumus. Budėkime ir dirbkime, nes tik su ištvirme laimėsime laisvės bylą Lietuvai.

Tarptautinis Festivalis

Birželio 3, gražioj pavasario gamtoj, erviame darže, įvyko YWCA metinis įvaivų tautų World Fellowship festivalis. Kaip praeitais, taip šiais metais lietuvius reprezentavo Sv. Juozapo choras po vadovystę komp. A. J. Aleksio. Išpildė lietuviškų dainų bei tautiškų šokių programą. Bravo choristams kad taip visur ir visuomet uoliai dirba lietuviybei.

Binghamton, N. Y.

Minėjime Dalyvaus Kongresmanas Mr. Edwin Arthur Hall

Binghamton, N. J. — A.L.T. Binghamton skyrius 1950 m. birželio mėn. 17 d. 7 val. vakaro Binghamtone, Prospect St., Woodrow Wilson School auditorijoj, rengia iškilmingą "birželio mėn. 14 d." minėjimą.

Iškilmingame posėdy bus prisiminta Lietuvos okupanto Sovietų Rusijos 1941 m. birželio mėn. 14 d. pradėtas žiaurus lietuvių tautos naikinimas, išstremiant 40,000 lietuvių į Sovietų mirties stovyklas.

Minėjime sutiko dalyvauti ir kalbų pasakyti vietinio distrikto Kongresmanas Mr. Edwin Arthur Hall. Taip pat minėjime kalbas pasakys lietuvių R. Katalikų bažnyčios kleb. kun. Kraucevičius, Vyt. Grigelūnas ir kiti.

Minėjime kviečiame dalyvauti visi Binghamton apylinkės lietuviai.

Ar Visur Dabar Yra 1950 Metai?

Ne visur šie metai yra 1950. Mahometonai turi savo skaitlinę — 1328, būdištai — 2494, japonai — 2610; hindusai — 5052, žydai — 5711, o kiniečiai 27 iš ciklo 78.

Mokslo Kampelis

Žmogaus Gyvenimo Pratešimas Iki 200 Metų

Gydytojai tvirtina, kad galutinai nuo reumatizmo ar artrito žmogui išgydyti reikalingos 30,000 kiaulių. Iš tam tikrų kiaulių liaukų jau gaminami stebuklingieji vaistai, kurie pagydo nuo reumatizmo ir panašių ligų. Tie vaistai taip pat gali net keliems metams prailginti žmogaus gyvenimą. Bet tie vaistai brangiai kainuoja, — jų reikia net 30,000 kiaulių.

Bet Amerikos chemikai šandien galvoja ir dirba, kad suradus tų hormonų pakeitimą ir kad tokie vaistai nebrangiai kastojuotų ir kad kiekvienas juos galėtų nusipirkti. Ir, atrodo, jau sekasi.

Gydytojai tikisi, kad, palyginus, gan greit žmonės galės pasidžiaugti ilgiau gyveną. Pagal tuos spėjimus žmogus turės gyventi iki 150—200 metų.

O senų žmogum vadinsime tik tokius, kuriems bus net 400 metų! Bet pagalvokime, kas tada bus mūsų žemeje? Bus daugiau žmonių. Reikės gi jiems visiems pavalgyti. Kiekvienas žemės sklypelis turės būti neapleistas. Teks net dykumas paversti dirbamais laukais. Bet ir tai šio pasaulio žemė negalės išmaitinti. Nieko negelbės nei karai, katastrofos. Žmonių vistiek bus perdaug! Bet mums, atrodo, nusiminti netenka, nes mes vargu ar iki tų laikų daryvėsime.

Bet šiaip dar kokį pusamžį pagyventi, būtų, žinoma, malonu. Ir dėl tos juodos ateities nesibaiminant ir savo, taip saktant, malonumui.

War Veterans Column

Question: I have served 2½ years in the navy after January 15, 1947 and have an honorable discharge. Am I entitled to "expeditious naturalization."

Answer: No. To secure the privilege of expeditious naturalization a WW II veteran must either have served in the armed forces of the United States between September 1, 1939 and December 31, 1946, or have com-

pleted three years of honorable service after the latter date, and must apply while in the service or with 6 months of discharge.

Question: What is the reason for such slow payment of Prisoner of War Claims?

Answer: Because of limited staff and limited funds at its disposal the War Claims Commission can process only about 50 claims a day.

Question: How many WW II servicemen received the death penalty for desertion in the face of the enemy?

Answer: Only one soldier was executed upon conviction on a charge of deserting in face of the enemy.

Surado Budą

"Nėra Padėties Be Išėities"

Tai senai žinomas Lietuvoje priežodis, būk tai turko buvusio pamauto ant kuolo? Tiek to. Tačiau tenka atkreipti dėmesį į mūsų dipukų išradimą. Kaip žinoma, dipukai, kaip sakoma, yra vėtyti ir mėtyti. Gal juos išmokė visokių "išradimų" ir pats vargo gyvenimas. Juk ir sunkiausias karo laikais Vokietijoje jie visgi rasdavo išėitį pasotinti savo pilvą.

Praslinkus penketai metų po karo ir jau užmiršus tą nelemtąjį alkį, atsirado vėl naujų būdų. Neseniai mūsų spaudoje buvo rašyta, kad Anglijoje labai trūksta vedyboms moterų,

LIETUVIŠKA UŽEIGA SO. BOSTONE
CLEM'S TAVERN
K. Sabetskas, Sav.
117-121 A. STREET

SMAGI, JAUKI IR MALONI UŽEIGA

SILVER CAFE

S. ZAVADSKAS, Sav.

Čia Galite Gauti Geriausius Gėrimus Ir Kartu Laiką

Linksmi Praleisti.

KVIEČIAMI VISI LIETUVIAI ATsilANKYTI!

SILVER CAFE

324 Broadway

So. Boston, Mass.

LINKSMIAUSIA UŽEIGA BOSTONE, TAI YRA

SOUTH BOSTON CAFE

V. BALIUKONIS, Sav.

Šioje Puošnioje Ir Didelėje Įstagoje Galite Pasirinkti

Geriausių Gėrimų Ir Linksmi Laiką Praleisti.

SOUTH BOSTON CAFE

260 Broadway

So. Boston, Mass.

Telephone SOU. 3141

BORIS BEVERAGE CO

JUOZAS ARLAUSKAS, SAVININKAS

PRISTATOM TONIKĄ Ir VISOKIOS RŪŠIES ALŲ

BALIAMS, VESTUVĖMS Ir VISOKIOMS KITOMS

PRAMOGOMS Į NAMUS IR Į SALES.

VISAIS REIKALAIS KREIPKITĖS PRIE

BORIS BEVERAGE CO.

220 E Street

So. Boston, Mass.

Jūsų Sutaupos Čia Atneša 3% Current Divident

Telkiame Paskolas Namų Finansavime. Pataisyme ar Statyme

CRANE SAVINGS & LOAN ASS'N

B. R. PIETKIEWICZ

Sekretorius ir Vedėjas

2555 W. 47th Street — Chicago, Ill.

Tel. LAFayette 3-1083

Ir Bostono Lietuviai Minės Tuos Įvykius

Kviečia Ruoštis

Amerikos Lietuvos Tarybos Skyrius Bostone Atsišaukia

Šių metų birželio mėn. 15 d. sukanka 10 metų, kai Sovietų Rusija klasta ir apgaule, sulaužiusi visus su Nepriklausoma Lietuvos Respublika pasirašytas taikos, draugiškumo bei savitarpės pagalbos sutartis, užpuolė Lietuvą, sugriovė jos nepriklausomybę, įvedė žiaurų komunistinio režimo ir ligi šios dienos kankina, blaško ir žudo nekaltą lietuvių tautą.

Tuo pačiu laiku sukanka devyneri metai, kai sovietai įvykdė pirmąjį didelį lietuvių tremimą į šaltojo Sibiro tundras 1941 m. birželio mėn. 14 ir 15 d. Jie išvežė mirčiai apie 40,000 įvairaus amžiaus ir visokių luomų Lietuvos gyventojų: vyrų ir moterų, senelių ir kūdikių, sveikų ir ligonių, ūkininkų bei darbininkų.

Nuo to laiko, kai raudonoji armija 1944 m. antra kartą okupavo Lietuvą, mūsų senoji Tėvynėje vyksta baisūs ir istorijoje negirdėtas teroras, kuris planingai siekia išžudyti prie savo gimtosios žemės prisirišusią ir dėl laisvės kovojusią lietuvių tautą. Jau nužudyta ar ištremta mirčiai apie 800,000 lietuvių! Vien praėjusią žiemą išvežė apie 800 vagonų pripildytų žmonių. Tame skaičiuje yra nemažai Amerikos lietuvių artimų giminaičių ir Amerikos piliečių! Likusieji gyvena nuolatinėje baimėje, nežmoniškae nuskurdime ir varge.

Amerikos Lietuvos Taryba ir Vyrčiausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas savo atsišaukimais paragino tinkamai pamilti šią dvigubą mūsų skausmo sukaktį. Papildomai ALT Bostono skyriaus valdyba kreipiasi į Bostone ir apylinkėje gyvenančius Amerikos lietuvius ir kviečia paminėti tas liūdnasias birželio dienas šia tvarka:

1. Birželio 14 ir 15 d. yra mūsų liūdesio, rimties ir pasiryžimo dienos. Tomis dienomis nesilinksminama ir nešokama.
2. Birželio 14 d. (trečiadienį) visi Amerikos lietuviai badauja, protestuodami prieš Sovietų Rusijos vykdomą lietuvių tautos žudymą ir solidarizuodami su genocido aukomis, tuo norėdami atkreipti pasaulio galinčių

Iš Kur Kilo Žodis Bičiulis?

Pereitame "Sandaros" numerį tyje tilpo straipsnelis, antrašte "Mūsų Protėviai Ne Be Reikalo Gerbė Bites", kuriame pasakyta, kad "lietuviai laiko bėgyje sugretino bites su draugiškumo idėja ir kad žodis "bičiulis" yra kilęs iš žodžio "bitė".

Reikia pasakyti, kad tai yra teisybė. Senovės lietuviams gyvenančios medžių drėvėse bičių šeimos prinešdavo medaus, kuris būdavo jiems vienas iš didžiausių maisto šaltinių.

Iš senovės yra užsilikęs neraišytas įstatymas, kad skrendantis bičių spiečius priklauso tam, kas pirmas tą spiečių pamato. Jeigu du asmenys pamato, tai abiem priklauso. Jeigu vienas turi bičių spiečių, o kitas avilį, tai abejais atvejais šie partneriai tampa bičiuliais, kai kuriose Lietuvos vietose dar vadinamais bitininkais.

Paprastai bičiuliai labai gražiai sugyvena, lyg labai geros giminės. Laikui bėgant šie bičių lo savoka tapo išplėsta: gražiai draugiškai sugyvenantys žmonės pradėjo vadintis "bičiuliais".

— "Sandaros" Skaitytojas

dėmesį tai, kokie baisumai viešpatauja mūsų senoje Tėvynėje. (Normaliai valgo tik sunkiai dirbantieji, ligoniai ir maži vaikai).

3. Birželio 18 d. (sekmadienį) visose bažnyčiose įvyksta pamaldos už nukankintus lietuvius, už laisvę ir taiką. Bažnyčioje kviečiamos dalyvauti visų organizacijų vėliavos.

4. Po pamaldų surengiami mitingai su prakalbomis ir rezoliucijomis.

5. Tos šiuropios lietuvių tautos tragedijos akivaizdoje visi lietuviai aukoja vienos dienos uždarbį arba pagal savo išgalę Lietuvos laisvinimui. Aukas siųskite ALT per artimiausias organizacijas.

Tautiečiai! Mūsų pagalbos ir užuojautos šaukiasi mūsų senoji tėvynė Lietuva. Mes esame visi to paties kraujo lietuviai! Ašaros, besiliejęs kraujas — yra vienintelis galimas jų pagalbos šauksmas. Tas šauksmas ateina iš už geležinės uždangos — iš to didžiojo tautų kalėjimo, kurį įsteigė Europoje ir Azijoje rusiškas komunistas.

Amerikos Lietuvos Tarybos Bostono Skyriaus Valdyba.

Kaip Buvo Aprūpinami Lietuvos Kareiviai 16-tam Šimtetyje

Didžiausios Išlaidos — Krašto Gynimui

Lietuvoje, prieš ketvirtą šimtą metų, buvo panaši padėtis kaip šių dienų Amerikoje. Kariuomenės išlaikymui tekdavo skirti didelės sumos pinigų. Nuo Vytauto laikų buvo įprasta samdyti kareivius. Netgi taikos metu pilis saugojo svetimų šalių vyrai: čekai, vengrai, totoriai ir pan.

Apie vidurį šešiolikto šimtmečio samdytam kareiviui mokėdavo vidutiniškai po 20 auksinų arba 600 skatikų į metus. Tai atrodo labai menkas pinigas. Bet neužmirškime, jog už vieną skatiką anais laikais galėjai nusipirkti tiek pat kiek dabar už penkius dolerius. Iš gaunamo mokesnio kareivis turėjo pats save maitinti.

Zigmunto Augusto laikais Lietuva turėjo taikos metu 7,000

kariuomenės, kurios užlaikymui buvo skiriama 4 milijonai skatikų arba 20 milijonų dolerų. Prie to reikia pridėti pilių išlaikymas, artilerijos įsigijimas ir kitokie dalykai. Žodžiu, krašto saugumui buvo išleidžiama didžiausia visų valstybės pajamų dalis.

Kaip Ten Klojas

Tarybinės Lietuvos Vaizdas

Zelia usmys, veisias grybai, Mainos vaizdas mūs sodyboj. Daržas, laukas dirvonuoja, Ten rugeliai neb'linguoja.

Ten broleliai be žirgelių Ir darželiai be tvorelių. Išblaškytos mūs seselės Ir išmintos ten gėlės.

Nieks neb'sėjo, neb'akėjo, Nei seklyčių nebedėjo. Jau nebliko kam ravėti, Nei lyselių apžiūrėti.

Darbininkas — tikras vergas, Nepažįsta kas ketvergas. Nėr mėsutės, nei duonutės, Nėr pienelio, nei karvutės.

Ten ir vištos surašytos, Kudakuoti įprašytos. Kai kiaušinis tik išpuola, Enkvedistas greit pripuola.

Jis kiaušinį apžiūrėjo Ir net vištai paveidėjo. Gal kiaušinis ne šio ryto, Ne tos vištos jis iškrito.

Ten gegutės nebmattyti, Jai žabangai pastatyti. Tiktai varnas krunkinėja, Zmonių kaulus mėsinėja.

Ten sodybos visur tuščios, Sodai, pievos tai tik puščios. Ten kolchozai — vergų dvarai, Kur juos plaka komisarai.

Tai išlaisvino tėvynę! Jai sudraskė ir sumynė. Sužvėrėję tamsiakratai, Pragariniai stalinkratai.

— Perkūnas.

Sensactinė Automobilių Produkcija

Šiais metais praėjo gegužės mėnesyje automobilių ir sunkvežimių, gamyba Amerikoje yra pasiekusi rekordinio skaičiaus: 697,293 vienetų (iš jų 577,835 automobiliai ir 119,458 sunkvežimiai). Tai rekordinis mėnuo automobilių gamybos istorijoje.

Mažiausias Uždarbis Kanadoje

Profesinių sąjungų vadai Kanadoje susirūpino pakelti darbininko minimumą uždarbį iki \$45 į savaitę.

Kaip Lietuva Vedė Derybas Su Sovietais Del Vilniaus

Spalio Mėn. 1939 Metų Įvykiai Lietuvoje

Lenkijos valstybei subyrėjus, Sovietų Rusija, remdamosi ankstyvesniu slaptu su nacine Vokietija susitarimu, 1939 m. rugsėjo 16 d. pajudėjo pirmyn, užėmė kai kurias buvusios Lenkijos sritis, o jų tarpe ir Gardino bei Vilniaus lietuviškuosius kraštus.

Sovietinė kariuomenė, eidama į vakarus iki buvusios demarkacinės Lietuvos-Lenkijos sienos, skelbė, kad ji čia atėjusi vietinių žmonių prašoma apsaugoti nuo netvarkos ir išvaduoti "darbo klasę" iš kapitalistinės vergijos. Žmonės stebėjosi tokiu Sovietų kariuomenės ir jiems sakė, kad niekas nebuvo igaliojęs ir niekas jų nepraešė šiuos kraštus okupuoti.

Tų pat metų spalio mėnesyje Maskvoje prasidėjo tarp Nepr. Lietuvos ir Sovietų Rusijos diplomatinės derybos dėl Vilniaus krašto ir kitų lietuviškųjų sričių grąžinimo Lietuvai. Tuo metu man teko garbė būti ryšininku tarp Lietuvos atstovo Dr. A. Trimako Vilniuje ir tarp Užsienio ir Vilniaus Reikalų Nepr. Lietuvos Ministerijų.

Iš ministerio Dr. E. Turausko teko patirti, kad Sovietai derybose nekreipia dėmesio į Lietuvos atstovų įrodinimą dėl Breslavo, Sventionių, Ašmenos, Lydos, Druskininkų ir Gardino kaikiurių sričių lietuviškumo. Nelemtųjų derybų pasekmėje šios sritys buvo prijungtos prie Tarybinės Gudijos Respublikos, o Vilnius su artimiesniais plotais buvo grąžintas Lietuvai (sutartis pasirašyta spalio mėn. 10 d., o Vilnius grąžintas Lietuvai spalio 28 d.).

Koks nusivylimas ir kokia panika apėmė žmones, pasiliekančius Sovietų Sąjungos ribose, apie tai parašysiu kita proga.

Lietuvos diplomatiniai atstovai, esantieji Maskvoje, vis kėlė klausimą dėl tų Sovietų Sąjungoje paliktųjų lietuviškųjų sričių. Matomai tų diplomatinių klabenimų, į sunkiąsias ir nūriąsias Kremliaus duris, pasekmėje, 1940 m. berods gegužės 6 d. per Kauno ir Vilniaus radio stotis buvo pranešta, kad iš Sovietų Rusijoje pasilikusių sričių

lietuviai, kurie norės, galės persikelti į Nepriklausomą Lietuvos Respubliką. Vilniuje buvo sukongcentruotas repatriacinių komisijų lietuviškasis administracinis personalas, kuris nekantraudamas laukė to momento, kada galės vykti į Sovietų valdomas lietuviškąsias sritis ir ten pradės savo tautiečių grąžinimo darbus vykdyti. Bet deja! Nebuvo leista vykti į sovietų valdomas sritis.

(Tąsa seka)

Amerikos Spaudos Atsiliepimai

Kai Stalinas Kalba Apie Susitarimus

Grižęs iš Maskvos Jungtinių Tautų sekretorius Lie pareiškė, jog Stalinas esąs pasirengęs pasirašyti naują sutartį užbaigimui šaltojo karo.

Apie tai Montreal, Kanados laikraštis "Ensign" štai ką sako:

"Stalin is never as dangerous as when he has signed a treaty which by its wording may almost be interpreted as though he is abandoning the barba-

Jeį Norite Pirkti Arba Parduoti Namą — Farma

Ir Kitokiais Real Estate Reikalais Kreipkitės Į Savo Tautietį **GEORGE WASLO** 911 West 59th Street Tel. WENTworth 6-4837 CHICAGO, ILL.

Kviečiame visus atsilankyti į Budriko Pavasarinį išpardavimą gerų, naujo stiliaus rakandų, Karpetu, Pečių, Saldytuvų, Skalbiamų mašinų, Dulkių valytuvų, Radijų, TELEVIZIJŲ SETŲ, Lempų, Rašomų mašinelių, Auksinių rašomų plunksnų, Jewelry, Deimantinių žiedų, Laikrodžių, Sidabro ir Auksu papuošalų, Įvairių rekordų, pianinių akordeonų Spinet pianų ir tt.

Jos. F Budrik, Inc.

Prekybos namai —

38 metai prekyboje.

3241 S. Halsted St.

Tel.: CALumet 5-7237

Žymi lietuviška radio programa su dideliu orkestru leidžiama 21 metai kiekvieną sekmadienį, kaip 5:30 val. po pietų Chicago laiku iš stoties WCFL, 1000 kilocycles, 50 tūkstančių jėgos.

rious paths of oppression. When Stalin signed a nonaggression pact with Poland it was the signal for early invasion. When he signed a non-aggression treaty first with Estonia, then with Latvia and finally with Lithuania, the destruction of their freedom was to follow shortly."

English Column

Lithuanian University Club Invites To Its Banquet

Attention all Lithuanian University Club members! June 11, 1950 is our Initiation Banquet. All new members of the past year are required to attend this Formal Initiation and Banquet. The Initiation Ceremony is open only to Members and Initiates. However, guests are very welcome to attend the Banquet.

All details are withheld for security reasons. There is only one available uncensored fact. The meetingplace for everyone is at the home of Miss Sylvia Raczkus, 6442 S. Artesian Ave.; time, 7:00 P. M. A short special meeting is being called by the President, Al Krisciunas, and at that time all further details will be disseminated... except to the Initiates. To them, everything will be strictly a surprise. There is only one word of caution to throw to the winds. And that is that all girls should bring along a pair extra shoes, preferably low heels!

This year's Initiation Class will be the largest in the history of the Lithuanian University Club. The Initiates are: George Bobelis, Al Chilinskas, LeRoy Daunis, Fabian Daužvardis, Ray Gulbin, Gussie Gudas, Bernice Kaminskas, Milton

Kumpikas Ernie Miscik, Ruth Rudis, Leonard Simutis Jr., Ruth Strubas, Fran Williams, Loretta Zailis, Frank Zapolis, and Al Zukas. Congratulations go to Bill Gogel, Chairman of the Membership Committee, for a splendid recruiting job.

It looks like Wedding Bells in the LUC. This time it's Thecla Kachusis and Mr. Joseph Kwak. June 17, 1950 is the date. Congratulations and best wishes to a fine couple.

Prancūzija Neįsileidžia Karališkos Kilmės Tautiečių

Prancūzijos parlamente buvo iškeltas reikalavimas panaikinti uždraudimą karališkos šeimos ainiams apsigyventi toje šalyje. Nebuvo jie priimami laike perito karo ir į prancūzų kariuomenę.

Parlamento atstovas Paul Hitin įrodinėjo, jog tokie suvaržymai netiekia garbės Prancūzijai. Vienok didžiama atstovų atmetė jo pasiūlymą.

"Apvalymai" Tęstami Ir Sovietiškoj Korelijoj

Stockholm. — Sovietiškoj Karelijoj, kuri yra tarpe Leningrado ir Suomijos, prasidėjo administracijos ir partijos apvalymai. Prašalinta iš vietų premieras Virolainen ir jo padėjėjas Sakkeus; abu jie yra rusai, nepaisant pavardžių.

Prašalinti taipgi Karelijos komunistų partijos ir komzomolų organizacijos sekretoriai, kurie irgi buvo rusai.

Tarpe Draugių

— Vyras moteries gyvenime yra taip svarbus kaip oras. — Tur būt dėl to tu taip dažnai ješkai skirtingų klimatų.

CONROY FENCE AND SUPPLY CO., INC.
1516 S. KILBOURN AVENUE
Crawford 7-7311

Distributorial PITTSBURGH STEEL CO.

• Apskaitliavimas Dykai
• Zemos Kainos
• Įstatykit Dabar
• Išvengkite Pavasarinio Skubumo

PLANINGAS TAUPYMAS VISUOMET MOKA GERUS DIVIDENDUS

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Chartered and Supervised by the U. S. Government
2202 WEST CERMAK ROAD CHICAGO 8, ILLINOIS
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. TEL. Virginia 7-7747

NU-CHROME FURNITURE COMPANY
4286 ARCHER AVE. FR 4-6549

TAUPYKIT iš FABRIKO Į NAMUS KAINOMIS

5 ŠMOTŲ DUNCAN PHYFE DINETTE SETAS

- Pirmos rūšies gražiausių stilių
- Formica Plastic Viršus. Lengvai valosi. Nepradeginama su cigaretėmis.
- Išrinkit Duncan Phyfe arba Modern Assembly.
- Pasirinkimas Kėdžių stiliaus.
- Firestone arba Duran Plastic apmušimų medžiaga.
- Storas 3-coat Chrome
- Didelis pasirinkimas spalvų: Chinese Red—Red Alpine—Mother of Pearl—Yellow—Grey—Green—Blue—arba kombinacijos spalvų.

Taip zemos kaip tik už **\$59.50**

Pristatymas Tuojaus — Jei Norit Ant Išmokejimo

NAUJOS CHROME SULANKSTOMOS KĖDĖS
PASIRINKIMAS IS PENKIŲ SPALVŲ. LENGVAI SUKRAUNAMOS. IDEALISKA TELEVIZIJOS POBUVIUOSE. **\$8.88**

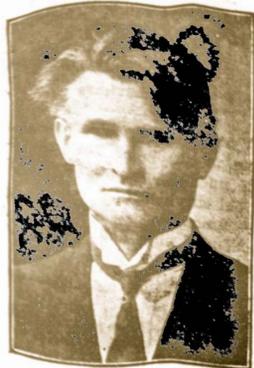
Kodėl CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

TAIP SMARKIAI AUGA TURTU IR TAUPYTOJAIŠ? Todėl, kad pas mus kiekvieno taupytojo indėliai yra pilnai apdrausti iki \$5,000 by an agency of the United States Government... Todėl, kad pas mus valdyba ir direktoriai darbščiai ir gambiai veda biznį ir išmoka aukštą dividendą savo taupytojams... Todėl, kad pas mus patarnavimas yra mandagus ir teisingas. Per 1949 metus pas mus pradėjo naujus taupymo accounts virš 1,200 ypatų, o turtas per tą laiką paugo virš 1,000,000 dolerių. Dabar mūsų turtas stekia arti 5,000,000 dolerių.

Mes kviečiame kaip vietinius, taip ir tolimesnius lietuvius: padėkite savo pinigūs šioj tvirtai apdraustoj finansinėj įstaigoj... Pas mus galite taupyti ir per laiskus. (Klauskite).

Chicago Savings and Loan Association
6234 S. Western Ave. Tel. GROvehill 8-7575 J. Pakel, President

Dr. K. Griniui Tautos Žadintojui Mirus

DR. KAZYS GRINIUS

Dr. Kazys Grinius—varpininkas, kovotojas už lietuvių, laisvės kovų žadintojas ir varpintojas, gydytojas, visuomenininkas, buvęs Lietuvos Respublikos Prezidentas mirė. Paskutiniuosius gyvenimo metus praleido svetingoje Amerikos žemėje iki paskutinio atodūso. Chicagoje begyvendamas, nepaisant susilpnėjusios sveikatos, jis dirbo mokslinį darbą, siejosi tautos reikalais ir, kiek jam jėgos leido, reikėsi lietuvių visuomeniniame gyvenime.

Spaudoje tilpdavo Dr. K. Grinius straipsniai, dažnai, pa-lyginus, ir gyvu žodžiu jisai prabilavo, noriai ir energingai reaguodamas į vietos ir platesnio lietuviško gyvenimo reiki-nius. Nežiūrint savo 83 metų amžiaus naštos, iki paskutinės dienos pasiliko ištikimas savo gyvenimo tikslui. Ir nesiliovė mastes, dirbęs. Retos ištvermės, nepalaužiamai pasiaukojimo ir lietuvių tautos ateičiai pasiti-kėjimo šviesus, didelis pavyz-dys!

Dr. Kazys Grinius—kito Su-davijos sūnau Dr. Vinco Kudirkos bendramintis, bendra-darbis ir pasekėjas—iki gyvenimo galo pasiliko ištikimas var-pininkų idealams. Visų lietuvių vienybė, solidarumas, kova dėl išsilavinimo iš svetimo jungo, Lietuvos nepriklausomybė—tai buvo Dr. Kazio Grinius pačios pamatinės gairės. Jaunystėje, baigęs medicinos mokslus, jisai ne vien vertėsi gydytojo prak-tika, ne tik atlikdavo savo šioje srityje pareigą, bet nemažiau Dr. K. Griniui visa gyvenima rūpėjo ir bendras tautos žmonių sveikatingumas, kova su džiava ir kitomis, prieškari-šne Lietuvoje paplitusiomis, ligomis.

Trys džiovininkų sanatorijos, kurių viena buvo Jo paties var-du pavadinta—buvo Jo darbo ir Jo rūpesčių vaisius. Mokslin-ėje Lietuvos medicinos spau-doje Dr. Kazys Grinius nuolat bendradarbiavo, rodydamas ir mokslininko ir visuomenininko nepailstamumą. Vis Lietuvos žmonių gerovei.

Spauda—Jo rankose tapo neišleidižiamas ginklas. „Varpo“ sumanytojas, bendradarbis, vė-liau, Vincui Kudirkai mirus, redaktorius, Nepriklausomybės laikais, kurį laiką ir „Lietuvos Zinių“ redaktorius, nesuskaito-mų straipsnių autorius. Dr. K. Grinius plunksnos iš rankų neišleisdavo per visą gyvenima. Jau tremtyje būdamas, vie-ton pražudytų rankraščių, iš naujo paruošė savo „Atsimini-mai ir mintys“ memuarus, kurių pirmasai tomas jau yra ir iš spaudos išėjęs.

Dr. Kazys Grinius iki 1927 m. aktyviai reikėsi ir Lietuvos politikoje. Už lietuvių ne sykį sėdėjęs rusų kalėjimuose, be kompromiso tęsė kovą už tau-tos išsilavinimą. Laisvės ylan-tos išmušus, jisai buvo Lietu-vos Vyriausybės ministeris pir-

mininkas. 1926 m. tapo išrinktas į aukš-čiausiąją atstovavimo vietą—Jam buvo patikėtos Valstybės Prezidento pareigos. Kiekviename savo politinės veiklos žygyje aiškus demokratas, nepalen-kiamas patriotas, be priekaišto tyras ir doras žmogus. Dr. Ka-zys Grinius nepabūgo nei vo-kiečių nei rusų okupantų. Vo-kiečiams jisai priešinosi ir vie-šais pareiškimais ir darbu po-grindyje, nuo Maskvos atėjūnų, protestuodamas prieš Lietuvos pavergimą, pasitraukė į Vaka-rus.

Chicagoje Didysis Tautos Za-dintojas išgyveno 3 metus, mū-sų tarpe būdamas ne vien lais-vos Lietuvos simbolis ir Tėvy-nys Nepriklausomybės laikų b. Vyriausias Valdžios Atstovas, bet ir kaip vilties, į Lietuvos laisvę tikėjimo nepailstamas varpininkas. Tegu gi varpo dū-žiai, iš svetimos vergijos išsi-laisvinusios Tėvynės laisvės varpų skambėjimai atneša Jam amžiną ir šviesią po kovų ir darbų ramybę. Tautos dėkingu-mas ir pagarba ir meilė Dr. Kazio Grinius vardą yra įra-šiusios ne tik į istoriją, bet dar giliau—į žmonių širdis.

—Aukštaitis.

Užuojanta Iš Brooklyno Dr. K. Grinius Šeimai

Brooklyno, N.Y. A.L.T. San-daros 1-oji kuopa birželio 5 d. pasiuntė Dr. K. V. Grinius šeimai Cikagon tokią telegramą: „Drauge su jumis liūdedami dėl Dr. K. Grinius mirties rei-škiami nuosirdžiai užuojautą. Brooklyno, N. Y. Sandariečių vardu Juozas Ambrazejus, An-tanas Novickas, Juozas Pajau-jis, Petras Mikalauskas, Anta-nas Mačiulis, Albertas Shukis.

Amerikiečių Rašytojo Apsilankymas Vilniuje Pabaigoje 1938 Metų

Buvo Nustebintas Istoriniais Lietuvos Paminklais

Neseniai man teko perskaityti amerikiečių keliautojo ir rašytojo Robert Medil McBride kny-ga apie prieškarinę Lenkiją. Ta kraštą jis aplankė pabaigoje 1938 metų. Vieną knygos sky-rių pašventė Vilniui, kurį jis vadina „the Ancient Capital of Lithuania“.

Iš visko matyti, jog McBride buvo sužavėtas to miesto pra-eitimi ir istorinėmis liekanomis. Jis plačiai aprašo kaip Gedimi-nas isteigė Vilnių, o paskiau su-kūrė Lietuvos imperiją—„Lithuanian Empire“. Ten kur stovi dabartinė katedra, anksčiau buvusi lietuvių šventovė, skirta šviesos dieviui.

Jo aprašymai mums jau ge-rai žinomi, todėl čia ju nekar-tosiu. Įdomu tik, kad 18 metų valdant Vilnių, lenkai neįsten-gė sulamdyti to miesto lietuviš-kumo.

Robert Medil McBride aplankė ir Trakus, kur tebėra Ke-stučio pilies griuvėsiai. Ameri-kietis pažymi, jog lietuviai a-nais laikais buvo geri mūrinin-kai, nes pilis buvusi pastatyta labai tvirtai ir tobulai. Apgy-nimui Trakų nuo staigaus puo-limo, Vytautas apgyvendinęs netoliese karingų totorių, davęs jiems žemės, bajorų titulus ir anų totorių ainiai užsilikę iki mūsų laikų. Jų skaičius 1938 metais siekė 6,000. — Alfa.

— Ar kvailiai gali būti nor-malus žmogus? —
— Aišku, tokie pat kaip aš ir tamsta.

Iš Sandaros Centro

Sandaros 7-tos kuopos, South Bostone, narių duoklės, per jos sekretorių p. J. Arlauską gaut-os, bet nebuvo skelbtos, sekan-kančiai:

- John Benkis (naujas) \$3.00
- James Ambrose 3.00
- Sofija Strokaitė 3.00
- Juozas Arlauskas 3.00
- Jurgis Kropas 3.00
- John Audick 3.00
- Vincas Yankus 5.50
- Peter Yankus 3.00
- Mike Moliejus (naujas) 3.00
- Blanche Stravinsky 3.00
- Peter Jančiauskas (n.) 2.00
- Vincas Balukonis 9.00
- Vladas Iljinas (naujas) 3.00
- Alfonzas Chaplik 10.00
- Ignas Lušis 3.00
- Vincas Puleigis (naujas) 3.00
- K. Prakapas 3.00
- Geo Petraitis 3.00
- A. Chaplik 3.00
- J. Pranaitis 3.00
- Rokas Zukauskas 3.00
- K. Adams 6.00
- V. Navenis 3.00
- P. Jakubėnas 3.00
- J. Yasiunas 3.00
- Paul Vadluga 3.00
- Frank Zokas 3.00
- I. Milvidas (naujas) 3.00
- J. Lekys 1.00
- A. Wedel 3.00
- S. Jakubauskas 3.00
- A. Laurutis 3.00
- A. Vengris 3.00
- W. Lepeškas 3.00
- J. Banaitis 3.00
- S. Zavadskas 3.00
- Ant. Klinga (naujas) 3.00

ALT. Sandaros 24-tos kuopos, Brockton, Mass. narių duoklės gautos per jos sekretorių p. K. Venslauską sekančiai:

- Justin Mickevich 3.00
- Anna Mickevich 1.20
- Daniel Lapeikis 3.00
- Paul Laužikas 3.00
- Jonas Laužikas 3.00
- Adomas Šimkus 4.00
- Mykol. Mačiulaitis 3.00
- Juozas Petkūnas 3.00
- Pranas Norkus 3.00
- Ted. Rasevičius 3.00
- Paul Krisiunas 3.00
- Juozas Jančiūnas 3.00
- Mary Jančiūnas 1.20
- Elena Strazdienė 1.50
- Pranas Yencūnas 3.00
- Fr. G. Yonitis 3.00
- Charles Skrickis 3.00
- Juozas Milutis 3.00
- Ona Milutis 1.20
- Adomas Jazukevičius 3.00
- Pranas Miltinis 3.00
- Mary Miltinis 1.20
- Jennie Ramasta 3.00
- Olga Calson 3.00
- Jonas Talačka 3.00
- Antoinette Talačka 1.20
- Jurgis Stukas 3.00
- Suzana Stukas 1.20
- Jeronim. Žaliukas 3.00
- Marc. Žaliukas 1.20
- Jon Rizel 3.00
- Ona Rizelienė 1.20
- Vinc. Laurinaitis 3.00
- Julius Mizara 2.00
- Louis Kapson 3.00
- Paulina Kapson 1.20
- Peter Vaičiūnas 3.00
- Peter Tamulevičius 3.00
- Kast. Yurgelun 1.50
- Mary Yurgelun .60
- Juozas Matulis 3.00
- John Undzius 3.00
- Ben. Baniulis 3.00
- Stanisl. Grušas 1.50
- A. Briedienė 1.20
- Pran. Braška 3.00
- Juzė Braška 1.20
- Ant. Baronas 3.00

Nauji nariai:
Mateušas Kemzura \$3.00
Pranas Ramanaukas 3.75
Anną Petkūnas 1.80
Anna Radzevich 1.80
— Sekretoriatas.

Aukso Kainos Krinta
Pastaruoju laikų aukas gero-kai atpigę Paryžiaus rinkoje. Vieną kilogramą aukso dabar galima gauti už 447,000 frankų, tuom tarpu kaip prieš metus laiko buvo mokama 750 tūk-sančių frankų.

Žydų Sueiga Chicagoje Pasmerke J. V. Politika Vokietijos Atžvilgiu

Neleido Kalbėti McCloy Atstovui

Amerikoje šiuo metu pasireiš-kią stipri žydų agitacija prieš Washingtono politiką Vokietijos atžvilgiu. Neseniai įvykusiame žydų organizacijų kongrese Chi-cagoje šis klausimas buvo iški-lęs visu aštrumu. J. V. komisaras Vokietijoje McCloy buvo atsiuntęs savo pa-vaduotoją, žydų kilmės, Benja-min Battenweiserą, kuris turė-jo išaiškinti šiam kongresui Jungtinių Valstijų politiką Vo-kietijos atžvilgiu.

Kongreso pirmininkas parei-ka-lavo kad pranešėjas iš anksto pridurotų savo kalbą raštu. Kai tas buvo atlikta, tai po kiek laiko Battenweiseriui buvo pra-nešta, jog jam nebus leista kal-bėti. Tuo būdu ši žydų organi-zacija išreiškė nepasitenkinimą

Trumano administracijos politi-ka Vokietijoje.

IŠ BOSTON, MASS.

Sandaros Moterų Klubo Susisikimas Birželio 21

Sandaros Moterų Klubo susi-rinkimas įvyks birželio 21 die-ną, vietoje birželio 28 dienos. Toji permaina padaryta iš prie-žasties ALT. Sandaros seimo, kuris prasidės birželio 24 dieną, Baltimorėje.

Visos narės kviečiamos daly-vauti ir pateikti gerų patarimų organizacijos gerovei. Taip pat turėsime rinkti delegates į sei-mą.

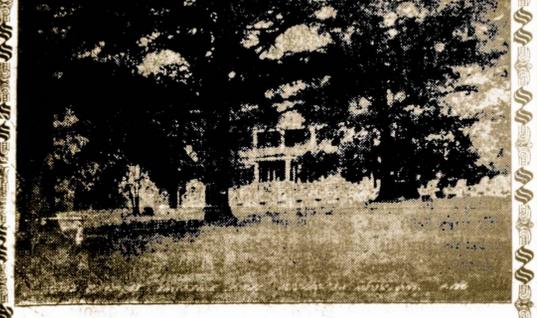
Sis mitingas bus paskutinis vasaros sezono, todėl patartina užsimokėti duokles, kad galėtu-met dalyvauti metiniam išva-žiavime liepos mėnesyje. Taip-gi atsiveskite naujų narių. Su-sirinkimo vieta—Sandaros sa-lė, 124 F St., So. Boston, Mass.

Pradžią 8 val. vakare. Iki pa-simatymo!
— J. M. Tumavičienė, Pirm.

LAKESIDE REZORTAS

Yra Ideališkiausia Vieta Praleisti Atostogas

Golfo Laukas — Teniso Laukas — Šokių Salė — Puikus Pevaukeo Ežero Pakraštys, Maudynės ir Kiti Įvairumai.

TARP PUIKIŲ, ŽALIUOJANČIŲ MEDŽIŲ STOVI PUOSNUS VIEŠBUTIS.

Atėjus Vasarai, Vėl Prisimename Lakeside Rezortą Pevaukeo, Wis.; Kurio Savininku Yra p. Pranas Bastis. Siame Paveiksle Matome Centralinį Namą — Viešbutį, Kuris Stovi Apsuptas Medžiais. Aplink Jį Išsklaidyta Daug Kitų Gražių Namų Vasarotojams. Lakeside Rezor-tas Primena Mums Puikų Dvarą Lietuvoje, Aprūpintą Moderniškais Įrengimais.

Kaip Pasiekti?...
Automobiliu—iš Chicago reikia imti kelią No. 41 ir važiuoti iki Wis. 100 kelio. Čia sukiti į kairę ir va-žiuoti iki kelio No. 16. Čia vėl sukiti į kairę ir važiuo-kit kol pervaziuosit Pevaukeo miestelį. Pervaziavę miestelį, sukiti į kelią „J“ ir važiuokit iki skerskelio „KE.“ Pesukę į kairę, už 1 mylios privažiuosite šį gražųjį Rezortą.

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Namų Paskolos Už Žemą Nuosimtį

TAUPYK SAUGIAI... mes per 41 metus visiems išmokėjome ant pareikalavimo

Turtas virš 25 milijonų dol. Atsargos fondas virš 2 1/2 milijonų U.S. Government Securities ir cash virš 12 milijonų.

CHICAGOS STIPRIAUSIA TAUPYMO ĮSTAIGA Narys Federal Savings and Loan Ins. Corp.

JUSTIN MACKIEWICH, PRESIDENT IR MGR.

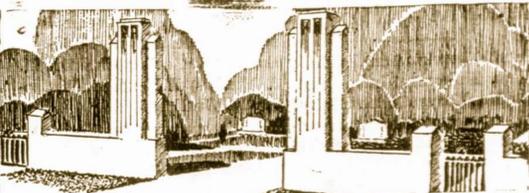
4192 Archer Ave. — Chicago 32, Illinois TELEFONAS: VIRGINIA 7-1141

OFISO VALANDOS: Kasdien nuo 9 iki 4. Trečiadi. nuo 9 iki 12 diena. Ketvirtadi. nuo 9 iki 8 vakare.

LIDŲSIO VALANDŲ Sankite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. 3319 Lithuania Ave.
PProspect 6-0099 YArds 7-1138-1139
Tiesiogiai greitas kito miesto dalyse gausiai koplyčių atlieka žmogus

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 So. Hermitage Ave.
Visi Tel. YArds 7-1741-1742
4330-34 So. California Ave.
Telefonas LAfayette 3-0727
DYKAI KOPLYČIOS VISOSE CHICAGOS DALYSE
Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto. WGES. 1390 k.

Nuliudimo Valandoj Kreipkitės!
ANTHONY B. PETKUS
Laidotuvių Direktorius
DVI MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
JŪSŲ PATOGUMUI:
6812 So. Western Avenue, Chicago
Telefonas GROvehill 6-0142
1410 So. 50th Avenue, Cicero
Telefonas TOWN Hall 2109
Mūsų patarnavimas yra greitasis, mandagus ir Jūsų finansikam stoviai prieinamas.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

— N A R I A I —
CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

Ambulancij Patarnavimas Dieną ir Naktį Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse

LACHAWICZ IR SUNS
Phones: VIRginia 7-6672-6673 PULLman 5-1270
2314 West 23rd Place 10756 So. Michigan Ave.

A. M. PHILLIPS
3307 So. Lithuania Ave. Phone YArds 7-4908

ALFRED VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Ccero, Ill. Phone Olympic 1003

P. J. RIDIKAS
3354 So. Halsted Street SKYRIUS 710 W. 18th St.
VISI TELEFONAI: YArds 7-1419

J. LULEVIČIUS
4348 So. California Ave. Phone LAfayette 3-3572

LEONARD F. BUKAUSKAS
10821 So. Michigan Ave. Phone PULLman 5-9661

PETRAS P. GURSKIS
659 West 18th Street Phone SEeley 3-5711

LEONARD A. EZERSKIS
1646 West 46th Street Phone YArds 7-0781

Chicagoje

A. D. Kaulakis Prisiuntė Puikių Vaisių

Priskynęs savo soduose brandžių vaisių, A. D. Kaulakis atsiuntė iš Floridos visą dėžę jų "Sandaros" štabui. Tai buvo nepaprasto skonio "mangos", už kurias čia reikia mokėti labai brangiai.

Tuom pat sykiu p. Kaulakis įteikia kogeriausius linkėjimus visiems savo prieteliams Chicagoje.

Sunkiai Susirgo Kazys Pažerskis

Dainininkas ir vaidintojas, daug sykių pasirodęs su "Birutės" choru, Kazys Pažerskis sunkiai susirgo ir dabar randasi ligoninėje. Pastaruoju metu jis turėjo vasarvietę Indiana valstijoje.

Aplinkiniu Keliu Darbas Grįžo Lietuviams

Viena lietuviška katalikiška organizacija Chicagoje ruošiasi statyti didelį pastatą, tarėsi ir su atvykusiais lietuviams dailininkais. Bet darba pavedė vienai svetimtaučių kompanijai.

Koks buvo tai organizacijai netikėtumas, kai toji kompanija, pagal sutartį, numatytą darbą atidavė tiems patiems lietuviams dailininkams, kuriais buvo taip nepasitikėta.

Kas iš to pasidarė? Nagi, lietuvių tarpe surinktu para tikstančių dolerių atiteks ariams už komisią". Mūsų tarpe dar nėra išgyventa nuomonė, kad svetimi yra geresni.

Bulgarij atstovybės Stockholmė šoferis Vladimir Ivanov atsisakė grįžti į savo šalį.

Daugybė Žmonių Dalyvavo Dr. K. Griniaus Laidotuvėse

Išpūdingos Ceremonijos Dvejose Kopyčiose

Pereitą ketvirtadienį, birželio 8 dieną iškilmingai buvo palaidotas Dr. Kazys Grinias, buvęs Lietuvos prezidentas. Atsisveikinti su juo susirinko didelė minia žmonių; daugybė automobilių palydėjo karstą į čechų tautines kapines, kur lavonas buvo sudėgintas.

J. Eudeiko kopyčioje, Brighton Parke, mirgėjo eilės vainikų, atsiųstų iš organizacijų ir pavienių asmenų. Pačios laidotuvių apeigos buvo išpūdingos. Giedojo Antanina Dambrauskaitė, smuiku grojo Lulu Raben-Micevičienė, o vargonais pritarė komp. V. Jakubėnas.

Nuvykus į krematoriją atsisveikinimo kalbas pasakė Dr. A. Montvidas, M. Mackevičius, Dr. P. Grigaitis, A. Devenienė, E. Mikužiūtė, Dr. S. Biežis.

Paskiau lavonas buvo nuleistas žemyn ir senuoju lietuvių įpročiu pavestas liepsnoms. Vėliau, pelenai bus pasiūti į nepriklausomą Lietuvą. Alfa.

Buvo Atvykę Iš Kitur Dalyvauti Dr. Kazio Griniaus Laidotuvėse

Dieną prieš Dr. K. Griniaus laidotuves, t. y. trečiadienį, į Chicago atvyko vėlionio sūnus, pulk. Kazys Grinias, kuris profesoriauja Syracuse, N. Y. universitete. Iš Philadelphiaus atskrido vėlionio brolis Jonas Grinias.

Povilas Abelkis Tikisi Neuzilgo Pasveikti

Prieš porą savaitių ištikusiam gatvekario gaisre, prie 63 gatvės ir State, buvo smarkiai nukentėjęs Povilas Abelkis, 45 metų, gyvenęs 10701 S. State St. Jo padėtis atrodė kritinga, bet pastaruoju metu St. Bernard ligoninės gydytojai užtikrina, jog jis neužilgo pasveiks.

Kviečia Savo Sinodą Chicagoje, Birželio 23

Lietuvių Evangelikų Reformatų Bažnyčios Kolegija tremtyje kviečia savo Sinodą birželio 23 diena, Chicagoje. Posėdžiai įvyks Evangelical and Reformed Church patalpose, 6824 So. Emerald Ave. Po išsiuntinėtai kvietimais pasirašo Dr. J. Mikelėnas ir P. Bružas.

Remingo komisijos sekretoriaus P. Bružo adresas yra 1959 W. Washington Blvd., Chicago, Ill.

Biržiečių Klubo Susirinkimas Nukeltas

Biržiečių klubo susirinkimas, turėjęs įvykti birželio 10 dieną, nukeltas iki birželio 17 dienos toj pačioj Don Varnas Post salėje. Siame mitinge prof. G. Galva patieks pranešimą apie tarptautinę padėtį. Visi kviečiami dalyvauti. — A. S.

A. Navickaitės Mokinių Koncertas Birželio 24

ANITOS NAVICKAITĖS — KARNIS muzikos studijos mokiniai šeštadienį, birželio 24 d., lygiai aštuntą val. vakare Eleanor Club Assembly Hall patalpoje turės savo metinį pasirodymą.

Amerikiečiai Aukavo Lietuviams Treminiams

Lietuviškam trio: p-niai J. Daužvardienė, dainininkė O. nai Piežienė ir pianistė Zita Simutienė apsilankius į Homewood, Ill. vietiniai amerikiečiai sudėjo \$20 šelpimui lietuviams treminiams.

Sie pinigai bus pasiūti BALF centrui, Brooklyne.

Svedijoje jaučiamas didelis trūkumas gydytojų. Šiai spragai užpildyti, ne mažai Austrijos daktarų persikeičia į Svediją.

Pirkite Savo Vasarinius Drabužius LIETUVIO KRAUTUVĖJE NORBUT MEN'S SHOP

ČIA RASITE BALTŲ IR KITOKIŲ SPALVŲ MARŠKINIŲ, KAKLARAIŠČIŲ, SKRYBELIŲ, DIRŽŲ, KOJINIŲ, KELNIŲ IR VISOKIŲ KITOKIŲ DRABUŽIŲ REIKALINGŲ VYRAMS.

LANKYKITES Į **NORBUT MEN'S SHOP** 3358 So. Halsted St. — Lafayette 3-5021 Pasirinkimas Didelis — Kainos Žemos

dyma. Programoje — klasikinės muzikos kūriniai, ištraukos iš operų ir operėčių. Salės adresas: Stevens Building, 17 No. State Street.

P. Anita Navickaitė plačiai lietuvių tarpe žinoma muzikos ir dainavimo mokytoja jau keletą metų sekmingai reiškiasi muzikinės pedagogikos srityje. Jos studija randasi 190 Eroadway, Melrose Park, Ill. Dainavimo pamokas p. A. Navickaitė taip pat dėsto Monarch Music School, 1952 W. Irving Park Road, Chicagoje.

Prisimintina, kad p. Navickaitė savo laiku studijų tikslais lankėsi Lietuvoje ir kurį laiką studijavo Kauno Muzikos Konservatorijoje.

Sandaros 25-tos Kuopos Narių Dėmesiai

Trečiadienį, š. m. birželio 14 d., 8 val. vakare Sandaros sveletinėje, 840 W. 33rd St., saukiama ALT. Sandaros 25-tos kuopos narių susirinkimas. — Kuopos Valdyba.

P-nai F. Satkauskai Ruošiasi Kelionei

Žinomi mūsų tautiečiai, Frank ir Elžbieta Satkauskai, 7308 S. Paxton St. rengiasi aplankyti Camp Lee, Virginia, kur jų sūnus Pranas baigia aukštąjį karininkų mokyklą. Poniai Satkauskai taipgi planuoja užsukti į mūsų seimus Baltimorėje.

Radio Programa

Dainuos Operos Solistė A. Dambrauskaitė

Šį sekmadienį Budriko radio programoje iš stoties WCFL, 1000 kil. nuo 5:30 val. po pietų vėl gerėsitės puikiu dainavimu buv. Lietuvos operos solistės Antaninos Dambrauskaitės. Ji, pritarianti Ariaul radio orkestrui, sudainuos sekandias dainas:

"Plaukia sau laivelis", "Oi greičiau, greičiau", "Kad aš nelsaitė" ir "Mano sieloj šiandie šventė". Būtinai pasiklausykite. Beje, noriu pastebėti, kad dabar Budriko rakandų krautuvė, 3241 S. Halsted St. eina didelis išpardavimas namų rakandų, televizijos aparatų ir auksinių daiktų, specialiai nupigintomis kainomis. — Kaimynas.

Ar Norite Smagiai Ir Ilgai Gyventi?

Jeigu taip, tai įsigykite sau didoką gabalą žemės — lotą Gamtos Rojuje, tarpe didelių ažuolų Willow Springs, Ill., kuris apraštas gražiais miškais ir yra netoli Chicago.

Lotų dydis nuo 50 iki 150 pėdų ir nuo 350 iki 750 pėdų.

S. P. KAZWELL & SON (Savininkas ir Dalintojas) Archer Ave. ir Spring St. Willow Springs, Ill. Pasimatymui Pašaukite Prospect 6-9484.

Tokie Tai Išpūdziai Iš Kapinių Puošimo Dienos

Patenkintas Apsivalymu Nuo Staliniško Elemento

Vienas "Decoration Day" ceremonijų dalyvis Tautiškoje Kapinėse, pereito trečiadienio "Naujųjų" laidoje taip atpasakoja savo išpūdzius:

— Šį kartą geg. 30 d. buvo pavyzdinga Lietuvių Tautinėse Kapinėse. Kodėl? O todėl, kad nebuvo kviečiami rusmangoliai atlikti programos. Garbė ir pagyrimas kapinių patikėtiniams, ir ponui M. Vaidylai už pasakymą atviros kalbos apie kruviniuosius Juozapo batliažius, kurie mūsų brolius Lietuvoje žudo be jokio nusikaltimo.

Vienas įdomus dalykas, kad šį kartą nebuvo baublių: tur būt, kažkoku būdu jie patyrė, jog apie 50 stiprių vyrų buvo susiorganizavę ir stebėjo, ar jie pradės baubti taip, kaip praeitais metais atsitiko. Tai tuojau būtų griebę už kalnieiaus ir "išspravodiję" per tvorą. Būtų labai protinga, kad ir ateityje taip būtų. Reikia nuo tų kruvino bato laizytojų šalintis, kaip nuo Aziatiškosios choleros.

Pramogų Rengėjams

Kam reikalinga gera muzika, maža ar didelė orkestra — groja visus populiarius šokus, vpač lietuviškus. Kreipkitės į Frank S. K — kį 4614 S. Paulina St.

DR. STASYS BUDRYS IR DR. MILDA BUDRYS

Gydytojai ir Chirurgai 5946 W. Cermak Road CICERO, ILL. Ofiso Telef.: OLYmpic 2-3652 Ofiso valandos: nuo 2—5 ir 6—8 Šeštadieniais 2—4 popiet Namų telefonas: YARds 7-8283

DR. M. ŽILVITIS DENTISTAS 3246 S. Halsted Street

Išidėkite į Savo Namus The Ace Storm Window Kreipkitės į Lietuvi J. Spaitį

JOSEPH SPAITIS ACE aluminaiai langai, kurie užkariauna Chicago, yra labai praktiški, gražūs ir tvirti. Jie apsaugos jūsų namus nuo dulkių, nuo staigių vėjo užpūtimų. Jie yra gražūs, praktiški ir tvirti.

"The Ace Storm Window" sutaupins kurą žiemos laiku ir apsaugos nuo vabzdžių, musių ir uodų vasaros metu. Idėkite šiuos aluminius langus dabar, be atidėliojimo, pašaukiant ar atsilankant į mano įstaigą

ACE STORM WINDOWS 3261 So. Halsted Street Tel. Victory 2-6472

Pašaukimas į teisma liūdyti vadinamas "subpena". Tai yra sujungimas dviejų lotyniškų žodžių, iš kurių pirmas "sub" reiškia "po," o antras "pena" reiškia "bausmė".

Vis dėlto tenka pastebėti kapinėse, kad keli maskoliai ir maskolkos visai koliojo kalbėtoja, bet tik pašnabzdomis — baubti nedrįso. — A. K.

SLA. 217 Kuopos Susirinkimas Ir Pobūvis

Šį sekmadienį, birželio 11 d., 3 val. 30 min. po pietų Don Varnas Posto salėje, 6816 So. Western Ave., įvyks SLA. 217 kp. narių susirinkimas.

Tuo pat po susirinkimo — 4 val. 30 min. — bus pobūvis naujųjų narių pagerbimui, su gausiomis vaišėmis, puikia muzika ir įvairia programa. Įėjimas veltui.

Visi kuopos nariai su šeimomis ir draugais kviečiami atsilankyti. — Kuopos Valdyba.

Keista Žmona

— Žinai, Jonai, mano žmona yra gana keista. Kai sugrįžtu iš vidurnakčio namo, tai ji nieko nesako tik purto galvą.

— Kieno galvą?

— Aišku jog mano.

GERIAUSIA PIRKTI Namams Reikmenis iš PROGRESS Lietuvių Bendrovės KRAUTUVIŲ

REFRIGERATORIAI TELEVIZIJOS PLOVYKLĖS RAKANDAI MATRACAI KAURAI RADIOS PEČIAI LOVOS Ir Valikų RAKANDAI

Didžiausias Pasirinkimas Mažiausios Kainos Lengviausi Išmokėjimai Rakandų Išdirbėjai Pagal Užsakymą

PROGRESS FURNITURE CO

3224 S. Halsted St. Tel. Victory 2-4226 4183 Archer Ave. Tel. Lafayette 3-3171 CHICAGO, ILL. Leidžiame Lietuviškus Radio Programus Kas Antradienio Vakara 7:30 val. Iš Stoties WGES

MARGUTIS

"DIENZODIS" LEIDZIAMA! NUO 11 BALADZIO, 1932 1450 KIL. — 12 METAJ

WHFC (1450 Kil.)

Sekmadieniais — 1 val. popiet Darbo Dienomis — 9:30 v. v. KETVIRTADIENIAIS NUO 7 iki 8 val. vakare

Apdrauda-Paskolos REAL ESTATE

Norėdami apdrausti savo nuosavybes, ar gauti paskolos, ar pataisyti savo namo kreipkitės į mano ofisą.

Esu pasirėngęs visiems tinkamai patarnauti

August Saldukas 4038 Archer Ave.

Prone Lafayette 6719

Kodėl Ji Nedainavo Lietuviškų Dainų?

P. J. P. Stoškaitės Pasirodymas "Telephone Hour"

Polyna Stoška, Metropolitan Operos artistė, dainavo per "Telephone Hour" radio programą pereitą pirmadienio vakare. Ji išpildė keturius klasinius numerius. Ši programa yra girdima visoje Amerikoje ir Kanadoje.

Išsijuntinčiuose iš anksto programuose, aiškiai pažymėta, jog p-lė Stoška yra kilusi iš lietuvių tėvų. Šis buvo jos septintasis pasirodymas "Telephone Hour".

Pasiteiravus, kodėl iki šiol p-lė Stoška nepadainavo lietuviškų kurinių per radio, teko sužinot, kad artistė siūlusi ir pagaidavusi dainuoti lietuviškai, bet programos viršininkai pa-

Gražiausia Užeiga Bridgeporte TOM'S BALTIC INN

BEST LIQUORS AND COCKTAILS

THOS. ALEKSYNAS SAVININKAS 3129 S. Halsted St.

Perka Ir Parduoda Įvairios Rušies Šautuvus

Naminius Ir Iš Užsienio. Taipgi šovinius — Amuniciją. Galite Gauti Visokius Prietaisus Zuvavimui ir Motorus Laidukams.

Kreipkitės į Savo Tautiečių A. L. PAULSON GUNSMITH

2614 W. 59th Street Phone HEMlock 4-0384

Namų Taisytojas Kontraktorius

GEO. BORCHERTAS

Pertaiso Senus ir Stato Naujus Namus. Turi Pilną Apraudą Sayminėkam ir Darbininkams. 10546 S. Artesian Av. Tel. Cedarcrest 1739

Dr. Anthony Rudokas OPTOMETRISTAS

4701 So. Damen Ave. CHICAGO 9, ILL. OFISO VALANDOS: Vakaris: Nuo 6 val. vak. iki 9 val. vak. Šeštadieniais: Nuo 10 val. ryto iki 6 val. vak. išskyrus trečiadienį. Saukite: YARds 7-7381

DR. E. MARKUNAS Lietuviškas Optometristas

6859 S. Western Ave. Valandos: nuo 7 iki 9 vak. kasdien. Trečiadienį popiet pagal susitarimą. Ofiso telefonas: WEntworth 6-6859 Rez. telefonas: WEntworth 6-4668

Dr. G. SERNER LIETUVIŠKŲ GYDYTOJAS

30 metų patyrimas Tel. Yards 1838 Pritaiko Akinius Kruivas Akis Užtaiso Užtaiso Ofisai ir Akinių Dėbuvės 3401 SO. HALSTED ST. kaimas 34th St. Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8 Nedėliomis pagal sutartį

reiškė, jog nėra pareikalavimų lietuviškoms dainoms, niekas jomis nesidomė. Ar lietuviams negalėtų padaryti "pareikalavimo"? Stoškaitė dainuos per "Telephone Hour" spalį 9 d. Laiskais ar atvirlaiškiais galime reikalauti, kad Stoška dainuotų lietuviškų dainų. Rašyt reikia "Telephone Hour", NBC, New York, N. Y. — J. D.—nė.

Pasiukavimas

Vyras: — Ką? Dvidešimts dolerių už skrybę? Tai yra didelė nuodėmė išieisti tiek pinigų del skrybelės!

— Žmona: — Ach, tegul toji nuodėmė krinta ant mano galvos!

Dr. J. Gudauskas GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 756 W. 35th Street

Ofiso telefonas: YA rds 7-5921 Ofiso valandos: nuo 1—3 ir 6:30 — Namų telefonas: DA nabe 6-1126 Jei neatsilieps šie telefonai, šaukit KENwood 6-5107 arba Vint. 6-3900

DR. S. NAIKELIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Reizidencija ir Ofisai 3417 S. Halsted Street VALANDOS: Nuo 2 iki 4 ir 7 iki 9 vak. Nedėliomis pagal Sutartį

Tel. VIRginia 6583

DR. S. BIEŽIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 W. Cermak Rd. Valandos: 1-3 p.p. ir 7-8 v. vak. Šeštadieniais nuo 1 iki 3 popiet Trečiad. ir Sekmad. ofisai yra uždaryti. REZIDENCIJA: 3241 West 66th Place Tel. REPublic 7885

DR. MARGERIS 3325 S. Halsted St.

Valandos: 2 iki 4 popiet ir nuo 6 iki 7 vakare. Sekmadieniais nuo 10 iki 11 v. vak. Phone YARds 7-7299

DR. C. Z. VEZELIS DENTISTAS

4645 So. Ashland Ave. arti 47th Street Valandos nuo 9 iki 1 vakar. Seredof pagal sutartį.

DR. STRIKOL GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofisai: 4645 S. Ashland Ave. Chicago 9, Ill. Ofiso Valandos: nuo 2—4 ir 6—8, Ser's, Sub's ir Ned' tik pagal sutartį Ofiso Telefonas: YARds 4787 Namų Tel. PROsect 1930 Kad neatsakys viršutiniai telefonai, šauk Midway 0001.

DR. BERTASH 756 W. 35th Street

Cor. of 35th and Halsted Ave. Ofiso valandos nuo 1-5; 6:30-8:30 20 Metų Patyrimo VALANDOS: 6-8 val. vakar. Šeštadieniais visą dieną. Kitomis valandomis — pagal sutartį

DR. J. KULIS Valandos: 9 iki 12 a.m. — 6 iki 8 p.m.

LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3259 So. Halsted St. CHICAGO Tel Pullman 8277

I. E. MAKARAS, M. D. GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

11750 PARNELL AVE. Chicago, 28, Ill.